

40

МІНІСТЕРСТВО
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

2015

Україна:

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗ

ДЕПАРТАМЕНТ
ЕКОНОМІЧНОЇ СТРАТЕГІЇ
ТА МАКРОЕКОНОМІЧНОГО
ПРОГНОЗУВАННЯ

МІНІСТЕРСТВО
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

Україна: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

КОНСЕНСУС - ПРОГНОЗ

Випуск 40, 2015

Україна: перспективи розвитку (Консенсус-прогноз) – періодичне видання Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, підготовлене департаментом економічної стратегії та макроекономічного прогнозування за сприяння Програми Розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН) у рамках Проекту «Прискорення прогресу в досягненні Цілей Розвитку Тисячоліття в Україні». Публікація стане у нагоді урядовцям, фахівцям центральних та місцевих органів виконавчої влади, науковцям, представникам громадських організацій, усім, кого цікавлять питання соціально-економічного розвитку країни, макроекономічного прогнозування.

Консенсус прогноз» – це усереднені значення основних прогнозних показників економічного розвитку України, які розраховані на основі експертних оцінок учасників опитування. Наведений у публікації прогноз економічного і соціального розвитку України на 2015–2017 роки розраховано на базі матеріалів, наданих експертами Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Національного банку України, Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України, ДП «Науково-дослідний економічний інститут», ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАНУ», Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, Інституту еволюційної економіки, Інституту досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Міжнародного центру перспективних досліджень, Dragon Capital, CASE Україна, The Bleyzer Foundation, Forex Club в Україні, Райффайзен банку Аваль та Агентства індустріального маркетингу.

Звертаємо увагу! Враховуючи швидkozмінність подій у вітчизняній економіці та невизначеність й загрози її подальшого розвитку, що позначилися на формуванні значної варіації / діапазону прогнозних оцінок, наданих усіма прогнозуючими організаціями-учасниками (експертами) опитування, з метою зменшення впливу показників, що знаходяться поза межами найбільшої сукупності прогнозних оцінок, була змінена методологія розрахунку консенсусних оцінок по макроекономічним показникам та припущенням.

На базі проведеного тестування було визначено, що для більш ефективного представлення узагальнюючих показників краще використовувати розподіл показників за функцією медіана (до цього часу розрахунок здійснювався за допомогою функції арифметичного та геометричного середнього значення). Функція медіана залишається більш стійкою до коливань між максимальним і мінімальним представленими величинами.

Звертаємо увагу на те, що усі узагальнені макропоказники, наведені у даному документі, розраховані як медіана. Відповідно перераховані показники, починаючи з травня 2014 року по грудень 2015 року.

«Консенсус-прогноз» ґрунтується на опитуванні провідних експертів у сфері макроаналізу та прогнозування. Просимо звернути увагу на те, що всі прогнозні показники, надані учасниками опитування, не є офіційними прогнозами установ, а лише експертними оцінками фахівців.

Ми висловлюємо щирю подяку всім спеціалістам, які брали участь у цій роботі.

У підготовці випуску брали участь:

Наталія Горшкова
Максим Дуда
Валерія Войтенко

Сергій Бокун
Наталія Сітнікова

Контактна інформація:
Електронна адреса: bokun@me.gov.ua,
natalia.sitnikova@undp.org
Контактні телефони: (044) 253-93-29

При використанні матеріалів посилання на джерело обов'язкове.

ЗМІСТ

	ОСНОВНІ МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ ЗА 2010–2014 РОКИ.....	4
	ДИНАМІКА ПРОГНОЗУ НА 2014 РІК	5
	СТИСЛИЙ ОГЛЯД ПРИПУЩЕНЬ.....	6
	ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2015–2017 РОКИ	7
	РИЗИКИ НА 2015–2017 РОКИ.....	17
	ТАБЛИЦІ.....	19
	МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЯСНЕННЯ ДО ТАБЛИЦЬ	32

Видання підготовлено Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та містить матеріали, що були представлені провідними експертами (організаціями), які здійснюють свою діяльність у галузі макроекономічного аналізу та прогнозування.

Метою проведення опитування є підвищення якості макроекономічних прогнозів шляхом вираження експертної думки (поточних економічних тенденцій, результатів досліджень, прогнозів), визначення перспектив стосовно подальших шляхів розвитку країни та обміну інформацією між основними прогнозуючими організаціями (урядовими установами, міжнародними фінансовими організаціями, науково-дослідними інститутами, аналітичними центрами, недержавними організаціями тощо).

Основні макроекономічні показники за 2010–2014 роки¹

Показник	Період	2010	2011	2012	2013	2014
Національні рахунки, млрд грн						
Номінальний ВВП		1 079,3	1 300,0	1 404,7	1 465,2	1 566,7
Споживання		897,6	1 094,2	1 221,2	1 329,6	1 409,8
Валове нагромадження		225,3	291,7	305,0	270,9	221,0
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг		-43,5	-85,9	-121,5	-135,3	-64,0
Індекс (% річна зміна)						
Реальний ВВП		4,1	5,5	0,2	0	-6,8
Споживання		6,3	11,3	7,4	5,2	-7,4
Валове нагромадження основного капіталу		3,2	8,5	5	-8,4	-23
Експорт товарів та послуг		4,1	2,7	-5,6	-8,1	-14,5
Імпорт товарів та послуг		14,4	15,4	3,8	-3,5	-22,1
Випуск окремих секторів економіки, %, річна зміна						
Сільське господарство		-1,4	20,2	-3,9	13,6	2,2
Промислове виробництво		12 ²	8,0	-0,7	-4,3	-10,1
Інфляція, індекс (%)						
Індекс споживчих цін (середній за рік)		109,4	108,0	10,6	99,7	112,1
грудень до грудня попереднього року		109,1	104,6	99,8	100,5	124,9
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)		120,9	119,0	103,7	99,9	117,1
грудень до грудня попереднього року		118,7	114,2	100,3	101,8	131,8
Зовнішній сектор, млрд дол. США						
Рахунок поточних операцій		-4,8	-11,3	-15,6	-18,3	-5,3
Обсяг експорту товарів та послуг		64,0	81,3	83,9	78,7	65,4
Обсяг імпорту товарів та послуг		-69,5	-92,1	-99,1	-95,7	-70
Фінансовий рахунок		-9,7	-8,7	-11,4	-20,3	8,4
Прямі іноземні інвестиції (притік)		5,6	6,6	6,9	3,9	0,3
Валові міжнародні резерви НБУ (на кінець періоду)		34,6	31,8	24,5	20,4	7,5
Обмінний курс, грн/дол. США						
Середній		7,94	7,97	7,99	7,99	11,9
На кінець періоду		7,96	7,99	7,99	7,99	15,8
Державні фінанси, млрд грн						
Доходи зведеного бюджету		314,5	398,6	445,5	442,8	456,1
Видатки зведеного бюджету		379,1	421,6	492,5	505,8	523,1
Сальдо зведеного бюджету		-64,6	-23,1	-46,9	-63,6	-72,0
Державний борг (прямий та гарантований)		432,3	473,2	515,5	584,8	1 100,8
Соціальні показники						
Рівень безробіття (за методологією МОП), у % до економічно активного населення віком 15–70 років		8,2	8,0	7,6	7,3	9,3
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн		2 250	2 648	3 041	3 282	3 480

¹ Показники наводяться без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополь.² Показники наводяться з урахуванням тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополь.

Динаміка прогнозу на 2014 рік

Показник	Період	2014 звіт	Прогноз станом на грудень 2014	Відхилення (грудень 2014 / звіт 2014)
Національні рахунки, млрд грн				
Номінальний ВВП		1 566,7	1 539,7	-1,7%
Споживання		1 409,8	1 407,5	-0,2%
Валове нагромадження		221,0	182,7	-17,3%
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг		-64,0	-56,7	+7,3 млрд грн
Індекс (%), річна зміна				
Реальний ВВП		-6,8	-7,3	-0,5 в.п.
Споживання		-7,4	-6,1	+1,3 в.п.
Валове нагромадження основного капіталу		-23	-25,1	-2,1 в.п.
Експорт товарів та послуг		-14,5	-13,8	+0,7 в.п.
Імпорт товарів та послуг		-22,1	-19,8	+2,3 в.п.
Випуск окремих секторів економіки, %, річна зміна				
Сільське господарство		2,2	-	-
Промислове виробництво		-10,1	-	-
Інфляція, індекс (%)				
Індекс споживчих цін (середній за рік)		112,1	112,2	+0,1 в.п.
грудень до грудня попереднього року		124,9	123,5	-1,4 в.п.
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)		117,1	116,0	-1,1 в.п.
грудень до грудня попереднього року		131,8	132,3	+0,5 в.п.
Зовнішній сектор, млрд дол. США				
Рахунок поточних операцій		-5,3	-5,1	-0,2 млрд дол. США
Обсяг експорту товарів та послуг		65,4	68,5	+4,7%
Обсяг імпорту товарів та послуг		-70	-73,4	+4,9%
Фінансовий рахунок		8,4	-4,1	-2,1 рази
Прямі іноземні інвестиції (притік)		0,3	0,5	+0,2 млрд дол. США
Валові міжнародні резерви НБУ (на кінець періоду)		7,5	11,4	+51,6%
Обмінний курс, грн/дол. США				
Середній		11,9	12,0	+1,0 %
На кінець періоду		15,8	-	-
Державні фінанси, млрд грн				
Доходи зведеного бюджету		456,1	446,0	-2,2%
Видатки зведеного бюджету		523,1	514,7	-1,6%
Сальдо зведеного бюджету		-72,0	-71,5	-0,5 млрд грн
Державний борг (прямий та гарантований)		1 100,8	-	-
Соціальні показники				
Рівень безробіття (за методологією МОП), у % до економічно активного населення віком 15-70 років		9,3	9,4	+0,1 в.п.
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн		3 480	3 440,1	-1,1%

СТИСЛИЙ ОГЛЯД ПРИПУЩЕНЬ

Таблиця 3

Узагальнені припущення макроекономічного прогнозу

Показник	Період	На 2015 рік станом на						На 2016 рік станом на			На 2017 рік станом на
		05/2014	09/2014	12/2014	05/2015	09/2015	12/2015	05/2015	09/2015	12/2015	12/2015
ВВП, % реальні зміни:											
Російська Федерація		1,7	1,2	-0,5	-3,8	-4	-3,9	-1,1	-0,4	-0,6	-0,7
США		3	3	3,1	3,1	2,5	2,6	3,1	2,8	2,8	2,4
Китай		7,2	7,3	7,2	6,8	6,9	6,9	6,5	6,6	6,5	6,5
Євросона		1,7	1,5	1,3	1,5	1,5	1,5	1,6	1,7	1,7	1,8
Ціни на нафту марки Brent, середньорічна, дол. США/барель		103,5	104,6	70	62	54,4	54	70	51,8	53	48,5
Ціни на сталь, середньорічна, у % до попереднього року		-	-	-	1,5	-16,1	-17,4	0,1	3,3	0,9	0,5
Середньорічний обмінний курс, євро/дол. США		1,4	1,3	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Середньорічна ціна на природний газ, дол. США за 1 тис. м ³		381,6	372,5	350	285	281,5	265	295	285	234	210
Зміна тарифів на комунальні послуги (грудень до грудня), на базі яких розраховується індекс споживчих цін, %, зокрема:											
природний газ		40	40	40	330	330	300	8	7,5	20	15
гаряча вода, опалення		40	40	40	72	72	69	40,5	20	36	20
електроенергія		20	20	12,5	55	40	40	52,5	15	38,5	10
Мінімальна заробітна плата середньорічна, грн		1 350	1 300	1 305	1 231	1 271	1 271	1 455	1 400	1 400	1 554
Врожай зернових, млн тонн		56,5	58	62	57	59,6	59,3	58	58	58,5	57
Облікова ставка, %, на кінець року		10	12,5	12,5	30	25	22	20	20	20	18
Середньозважена середньорічна ставка за кредитами комерційних банків в національній валюті, %		-	-	-	29,8	21,3	20,4	25	19,8	19,3	18
Чисте використання ресурсів МВФ Нацбанком та Урядом України, млрд дол. США		8	7,1	10,9	6,5	5,5	3,6	5	4	4	3
Доходи бюджету від приватизації, млн грн		3 000	3 000	5 000	1 850	1 250	1 000	1 500	1 500	5 250	1 200

Коментар. За результатами опитування суттєвих змін в оцінках не спостерігалось порівняно з вересневими показниками:

- ✓ серед зовнішніх припущень експерти переоцінили: на 2016 рік у бік погіршення динаміку світових цін на сталь й природний газ, на 2017 рік експерти надали вперше свій прогноз;
- ✓ серед внутрішніх припущень: найбільших змін у бік зростання зазнали припущення щодо регулювання тарифів на комунальні послуги та стосовно приватизаційних процесів. Поряд з тим, було знижено очікування середньозваженої середньорічної ставки за кредитами комерційних банків в національній валюті.

ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2015–2017 РОКИ

До Вашої уваги пропонується шостий варіант прогнозу основних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2015 рік, третій – на 2016 рік та перший варіант прогнозу основних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2017 рік, розраховані на базі матеріалів, представлених учасниками опитування (табл. 7–10).

Відповідно до Плану дій щодо реалізації Стратегії розвитку державної статистики на період до 2017 року у 2014 році здійснено перехід до обрахунку ВВП з урахуванням оновлених міжнародних стандартів Системи національних рахунків 2008 року (СНР-2008) з використанням нової версії Класифікації видів економічної діяльності 2010 року (КВЕД-2010). У зв'язку з цим, прогноз показників, починаючи з грудня 2014 року, наводиться з урахуванням «Методологічних положень оновленої версії системи національних рахунків 2008 року» (наказ Держстату України від 17.12.2013 № 398). Зважаючи на це, некоректним є порівняння прогнозних оцінок з попередніми.

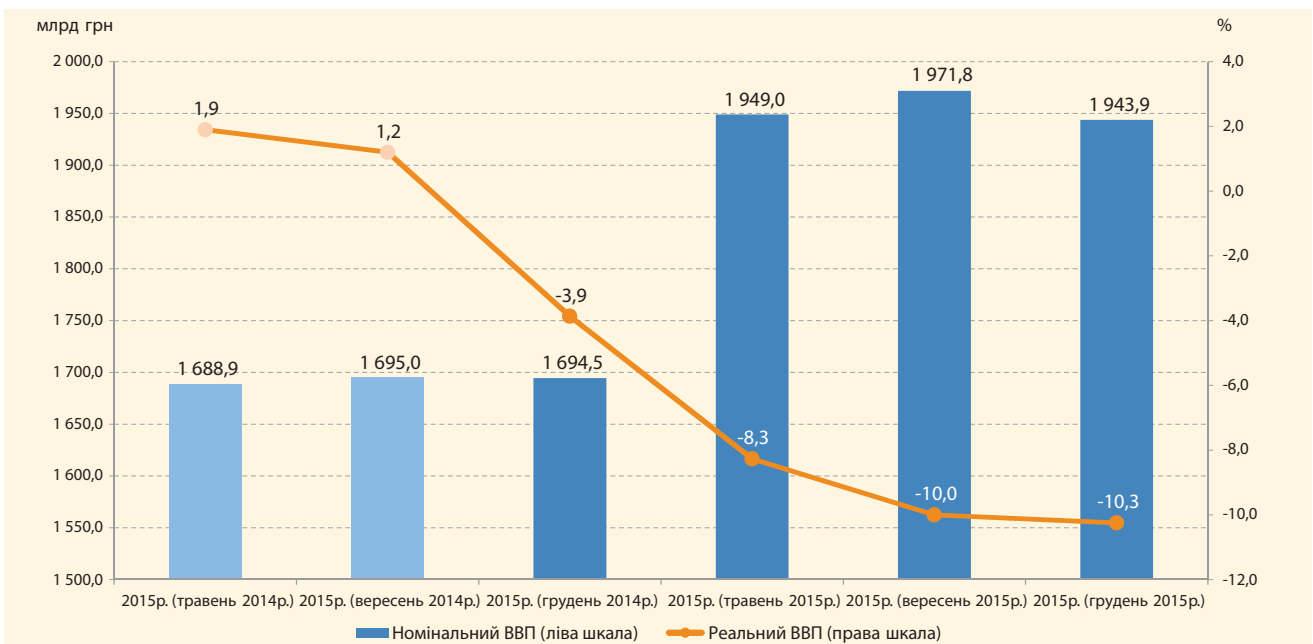

Рис. 1. Консенсус-прогноз реального та номінального ВВП на 2015 рік

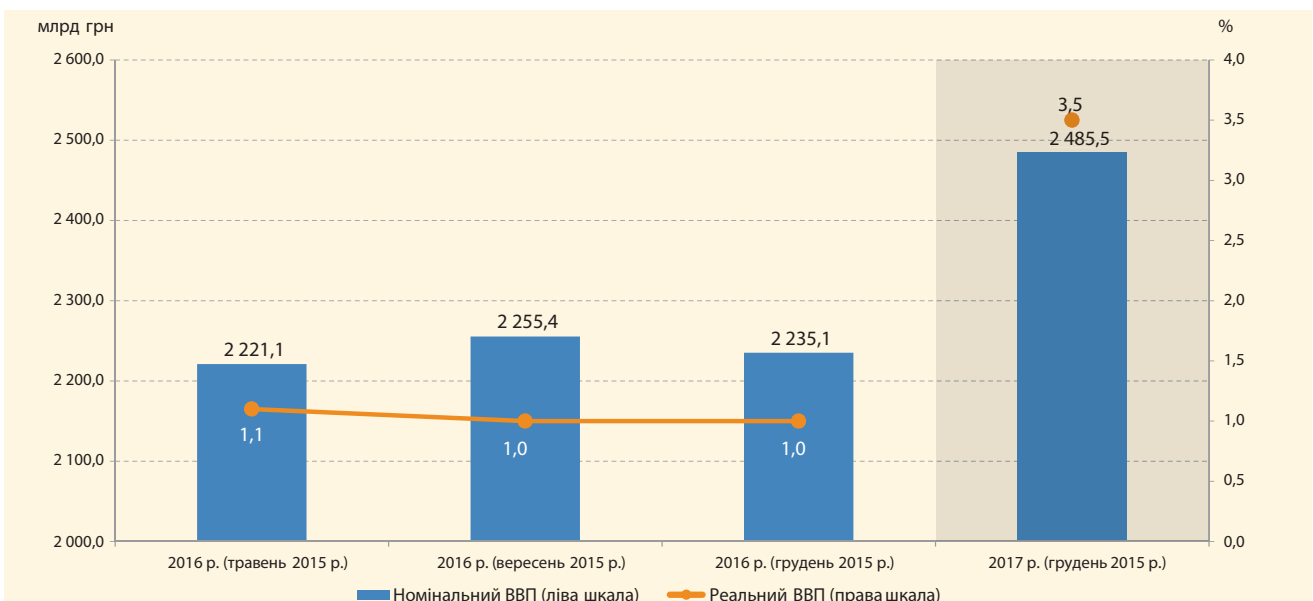
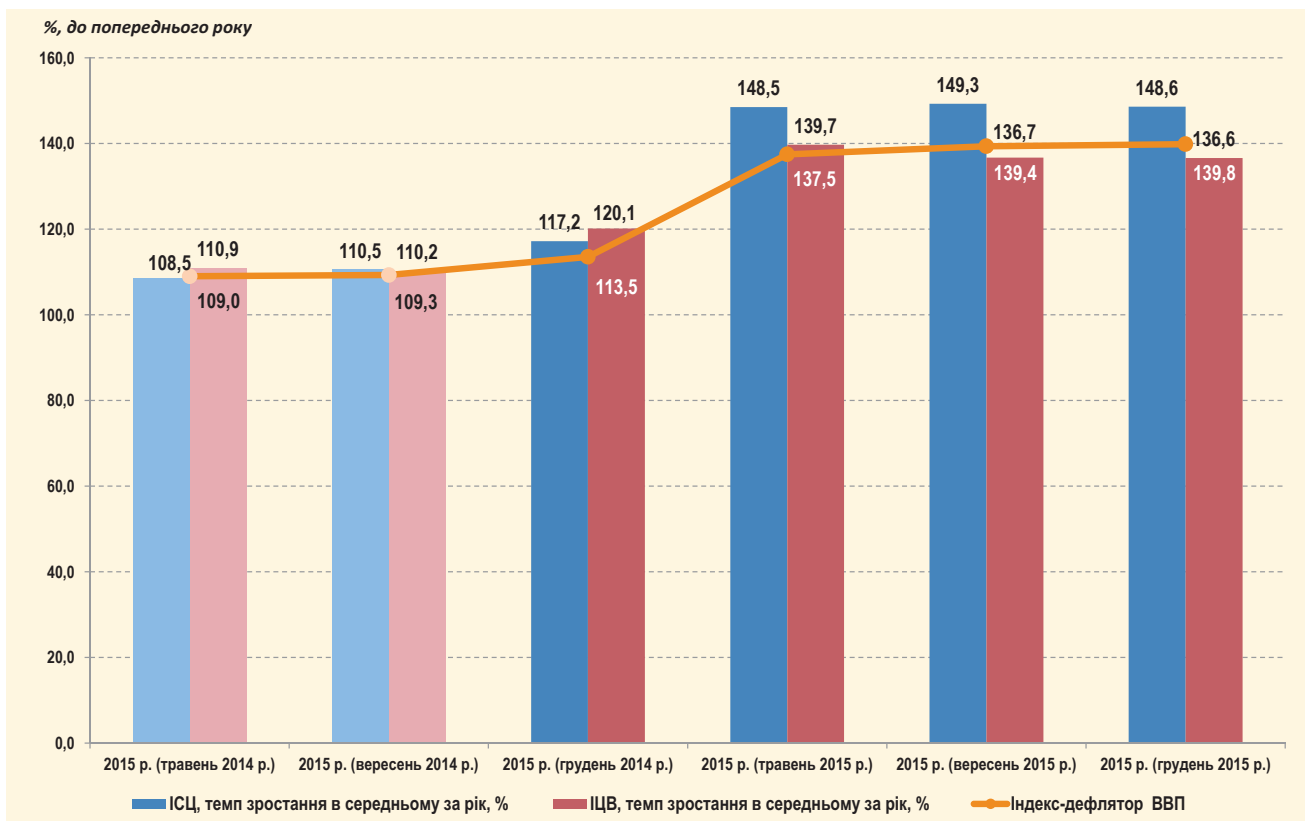
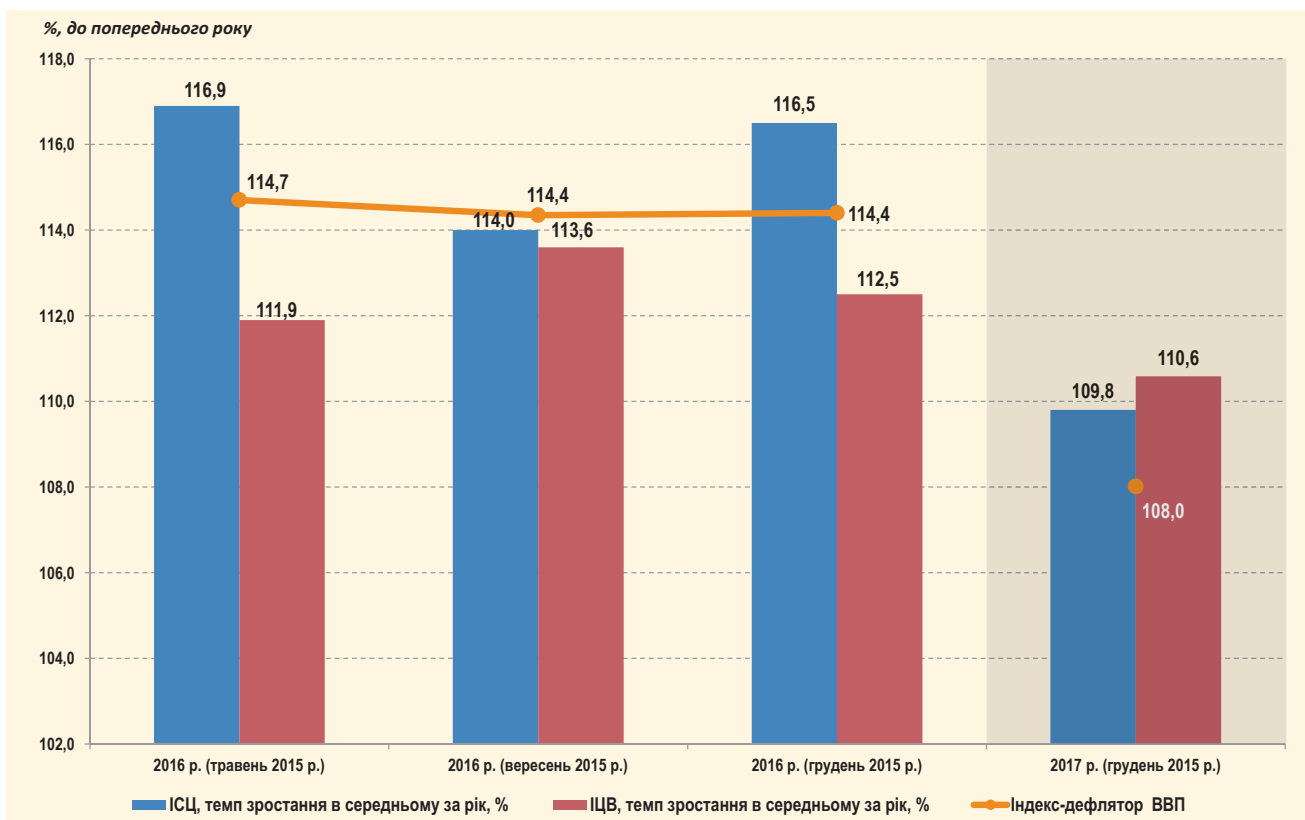

Рис. 2. Консенсус-прогноз реального та номінального ВВП на 2016–2017 роки

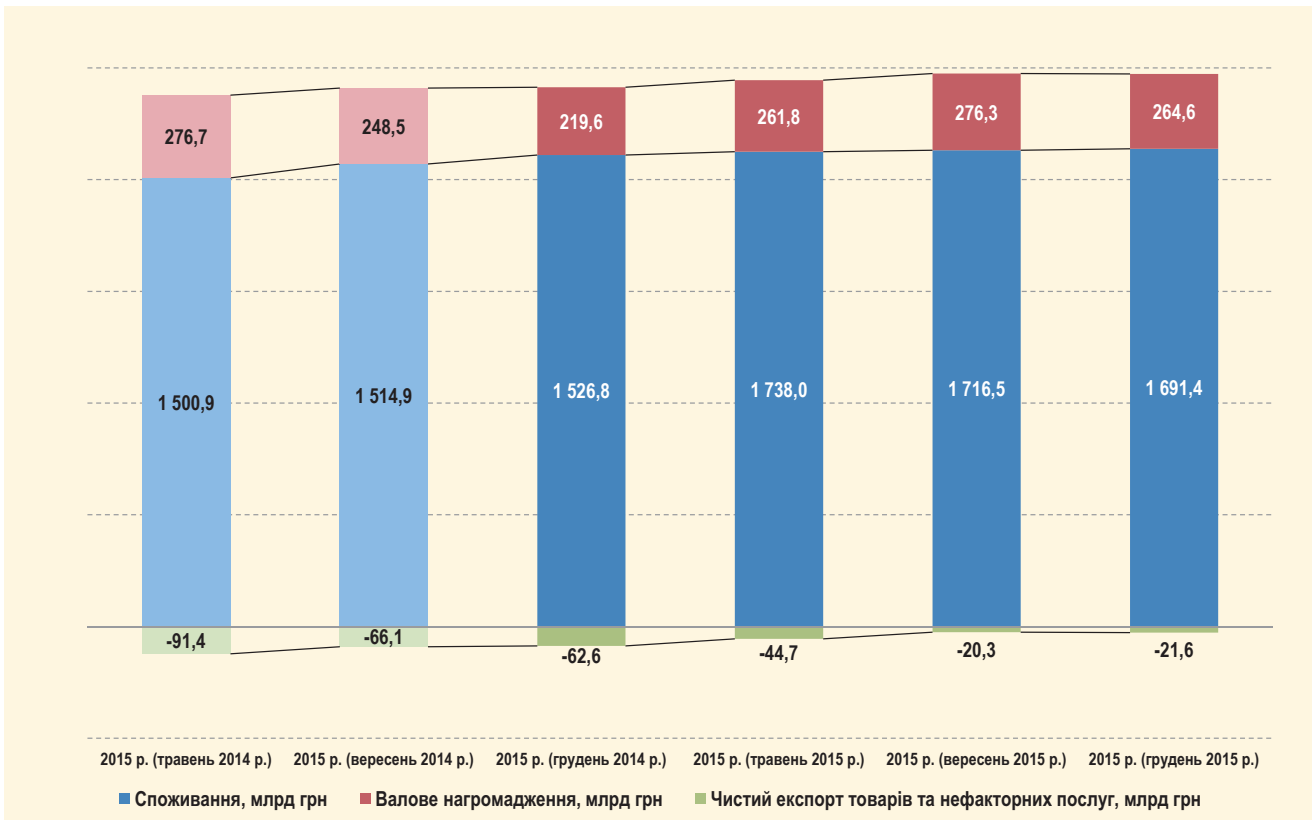

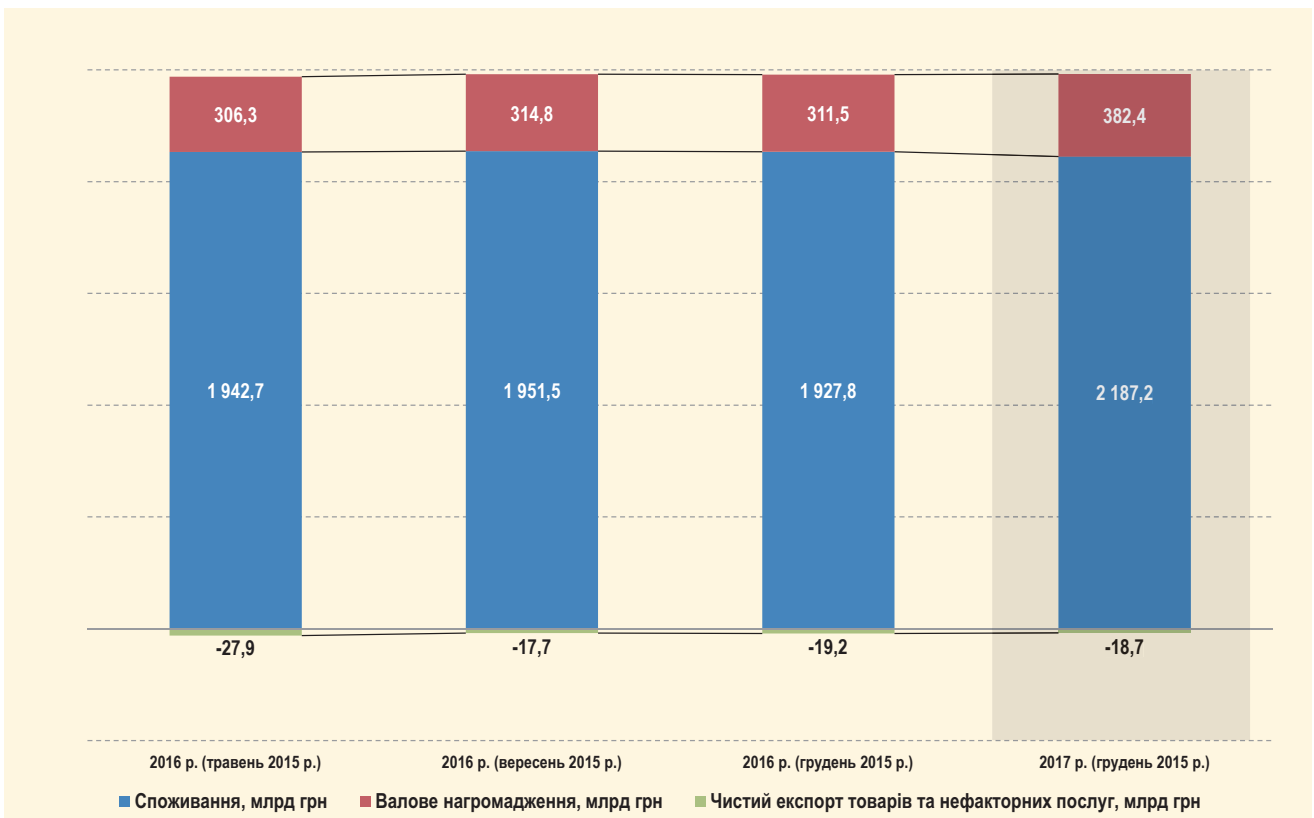
Рис. 3. Консенсус-прогноз цінових індексів на 2015 рік

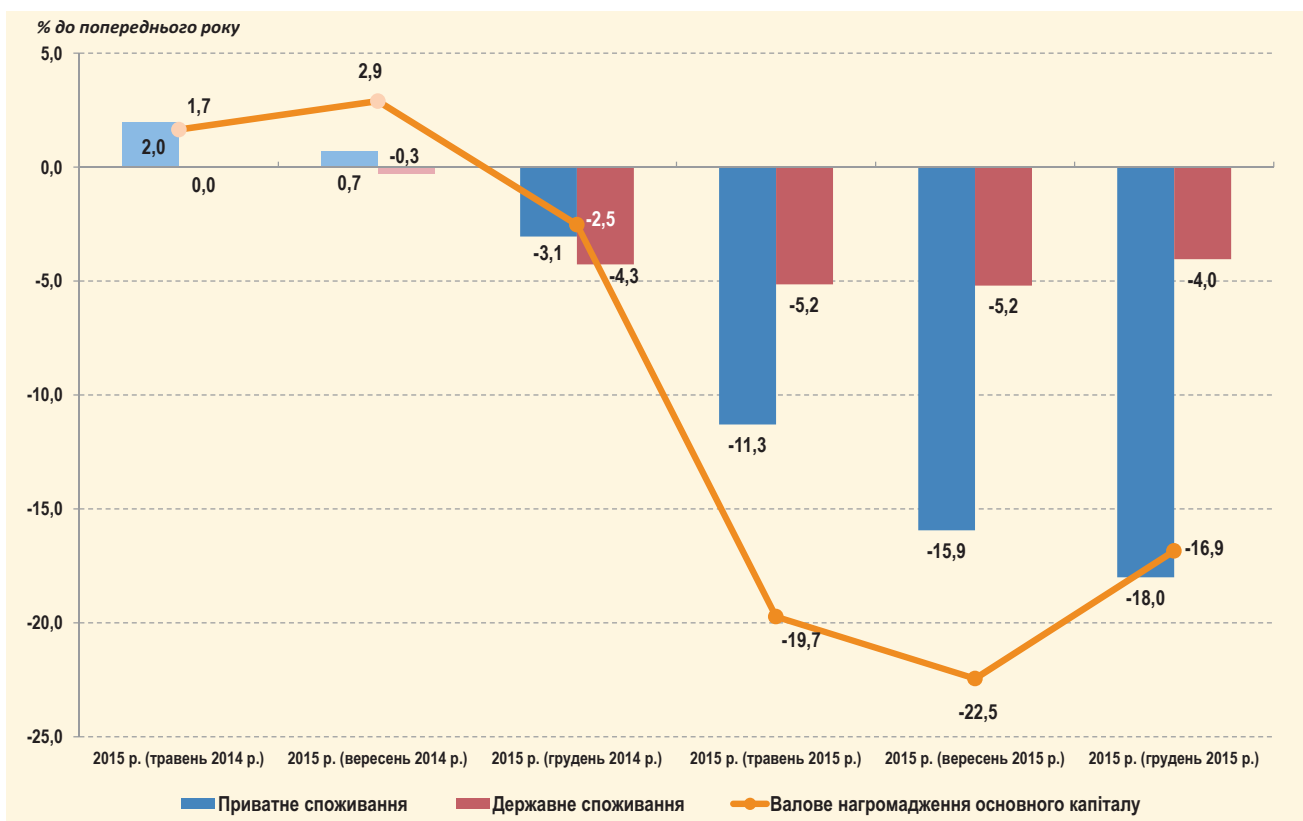
Рис. 4. Консенсус-прогноз цінових індексів на 2016–2017 роки

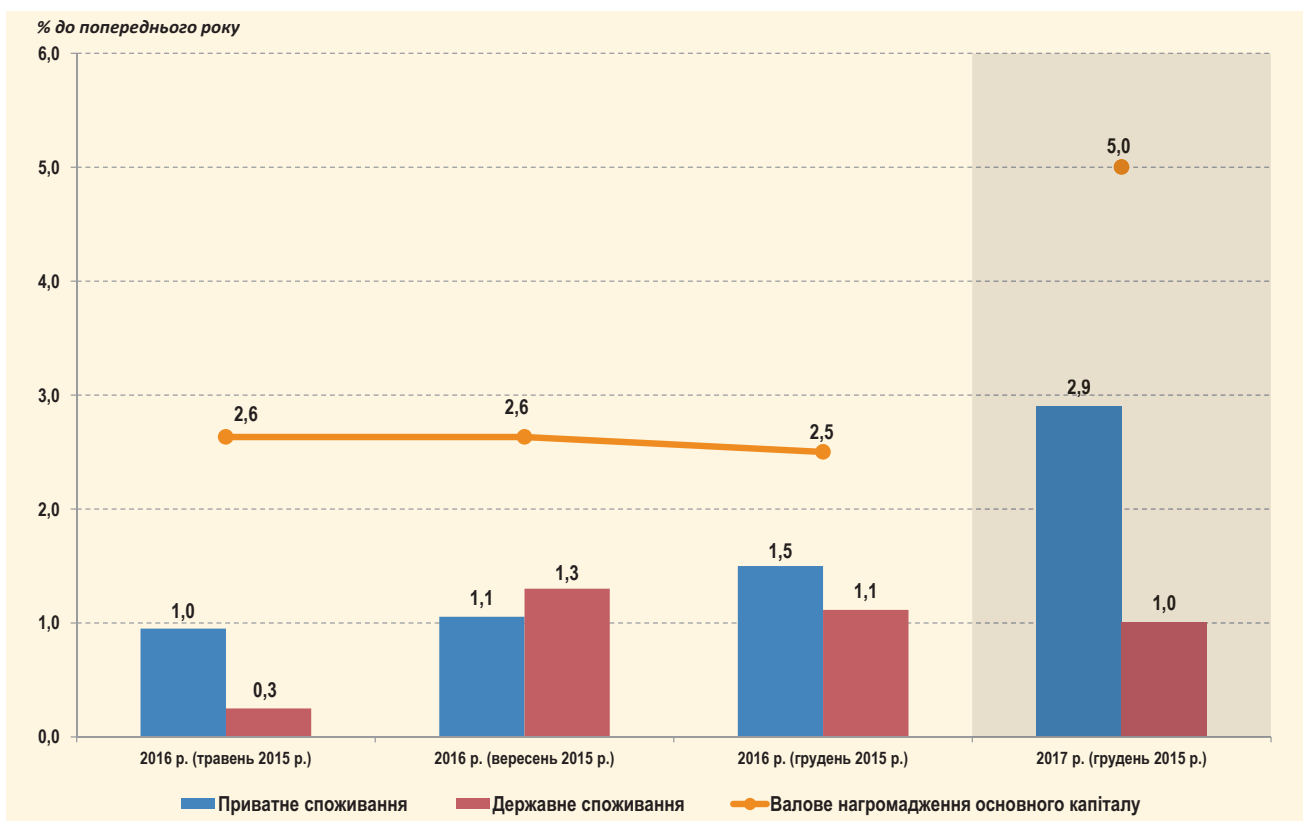
Рис. 5. Консенсус-прогноз основних складових ВВП за категоріями кінцевого використання на 2015 рік

Рис. 6. Консенсус-прогноз основних складових ВВП за категоріями кінцевого використання на 2016–2017 роки

Рис. 7. Консенсус-прогноз приватного та державного споживання, валового нагромадження основного капіталу на 2015 рік

Рис. 8. Консенсус-прогноз приватного та державного споживання, валового нагромадження основного капіталу на 2016-2017 роки

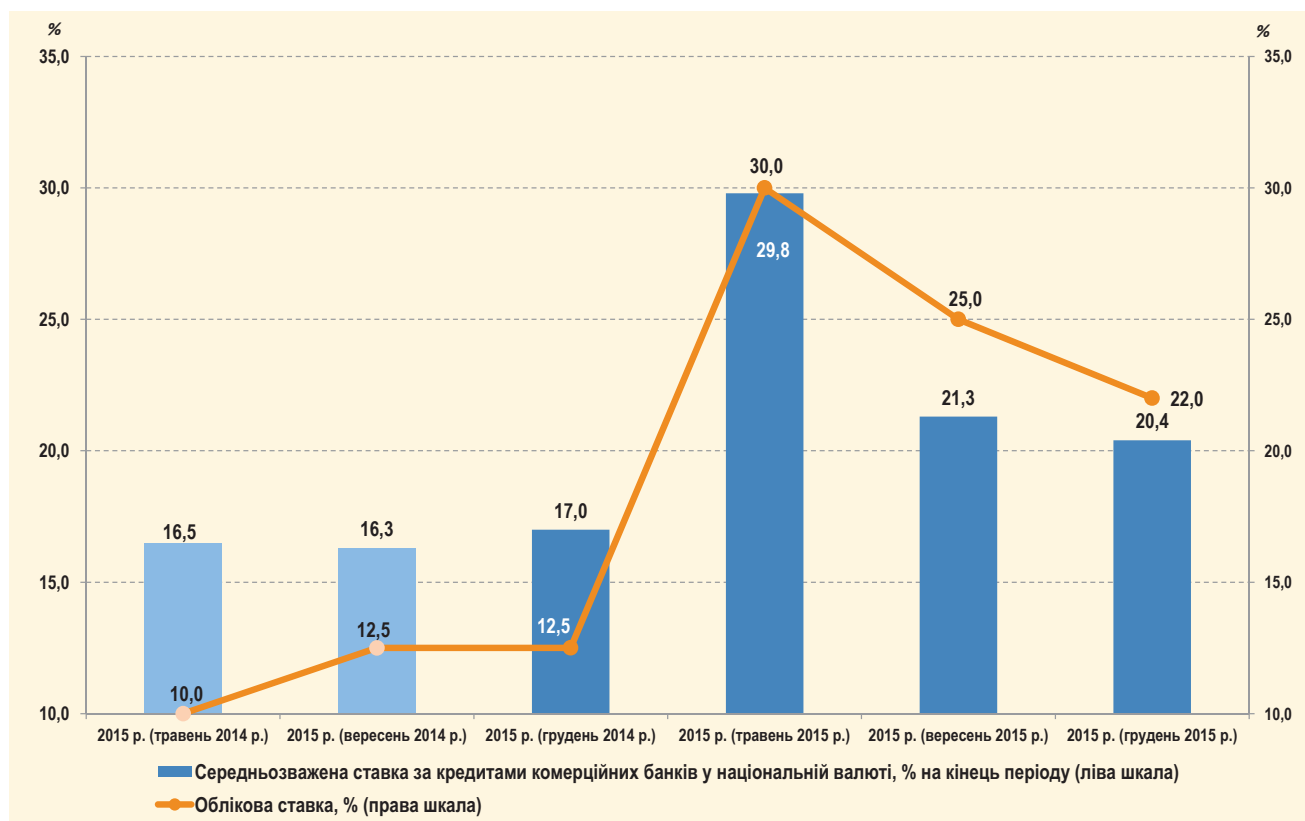

Рис. 9. Консенсус-прогноз показників банківської сфери на 2015 рік

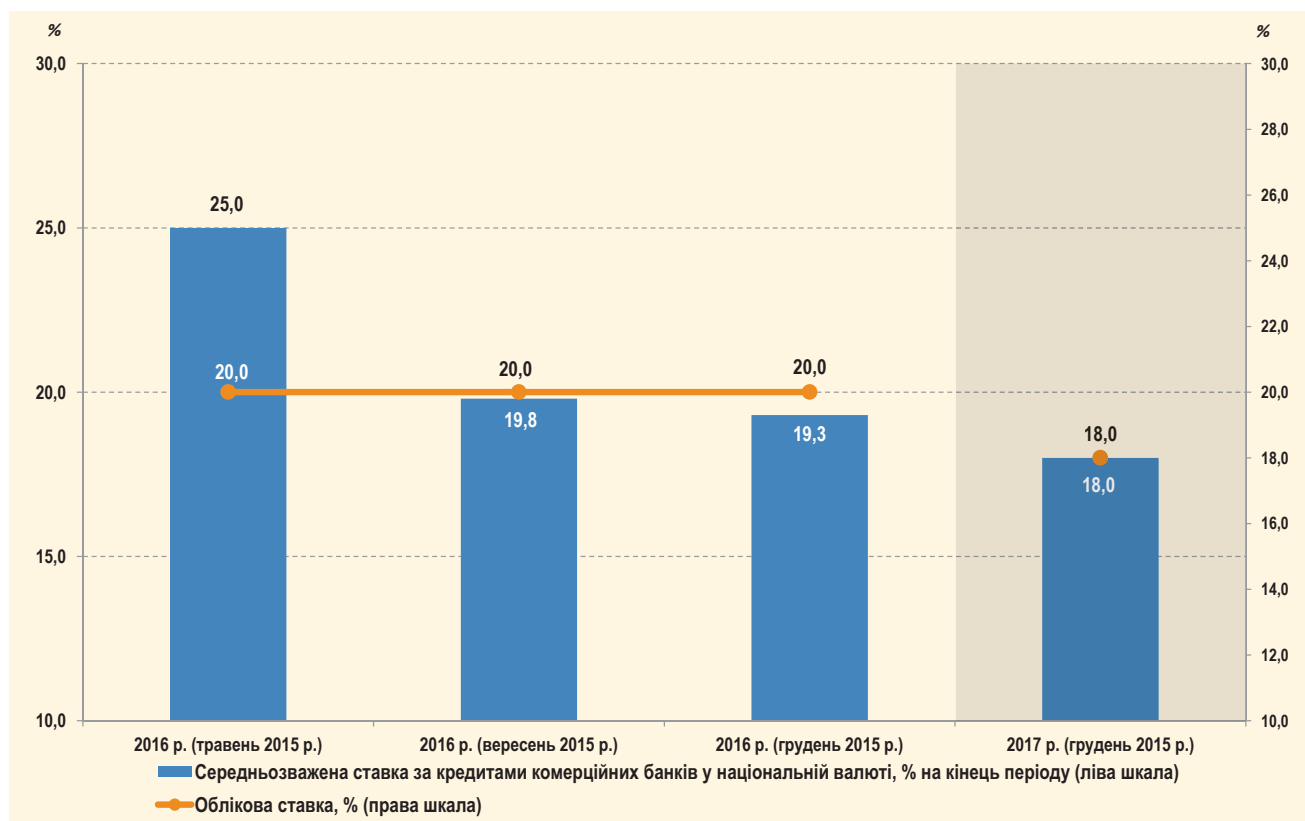
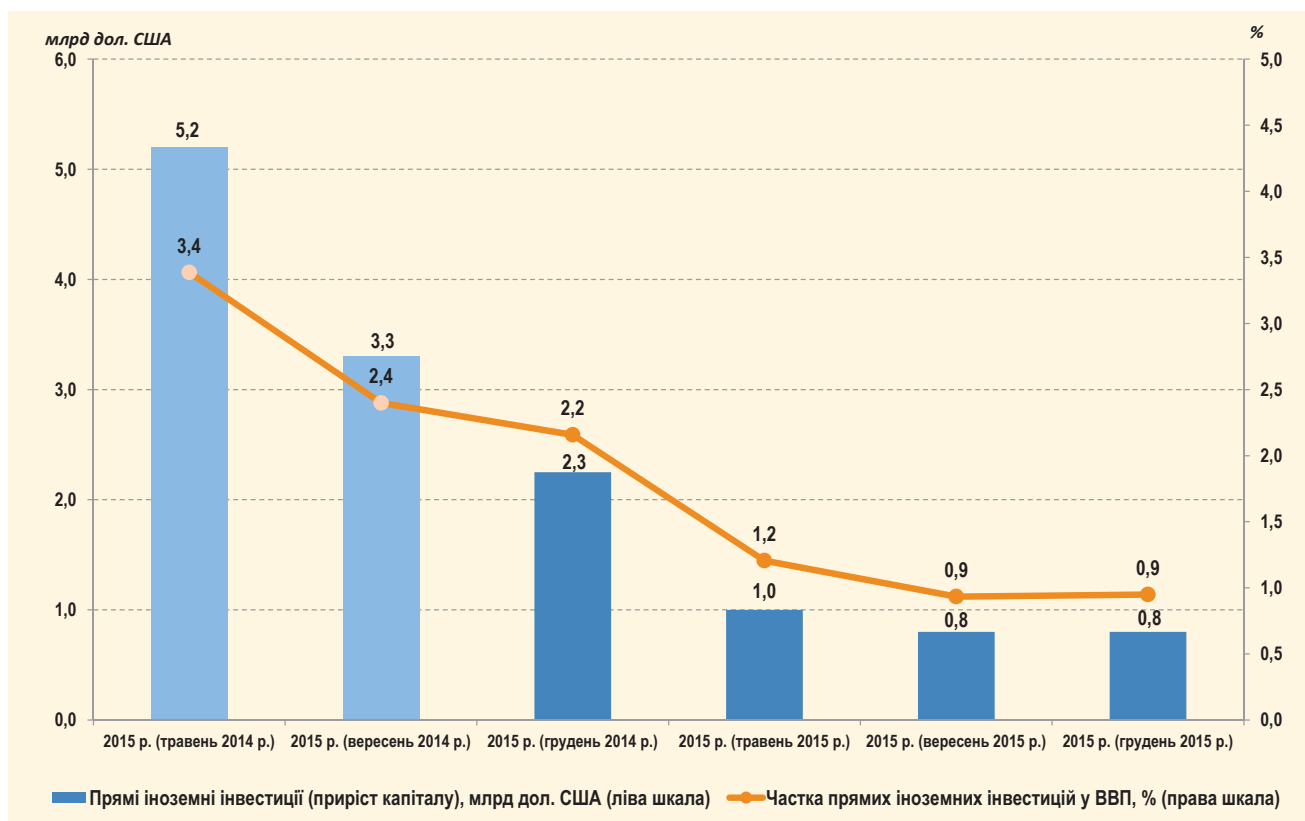
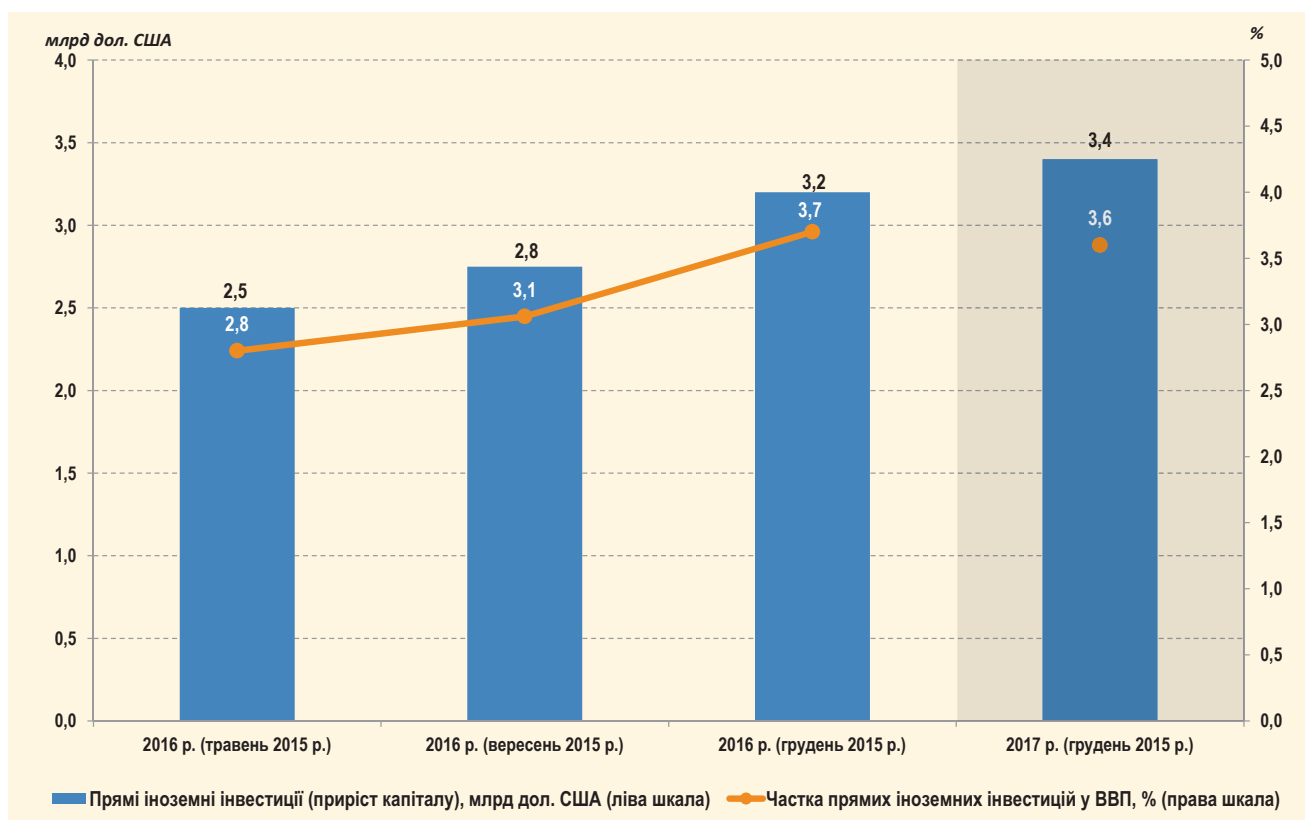

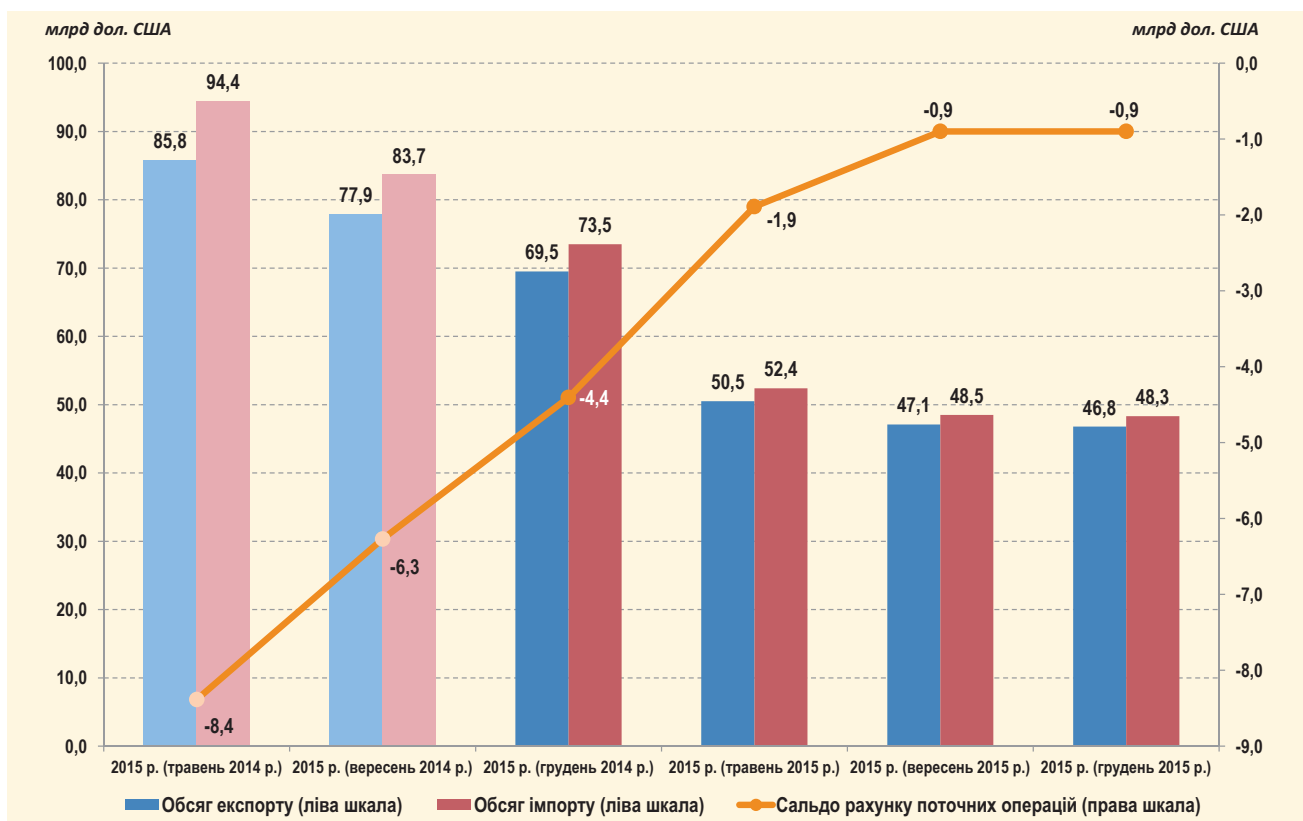
Рис. 10. Консенсус-прогноз показників банківської сфери на 2016–2017 роки

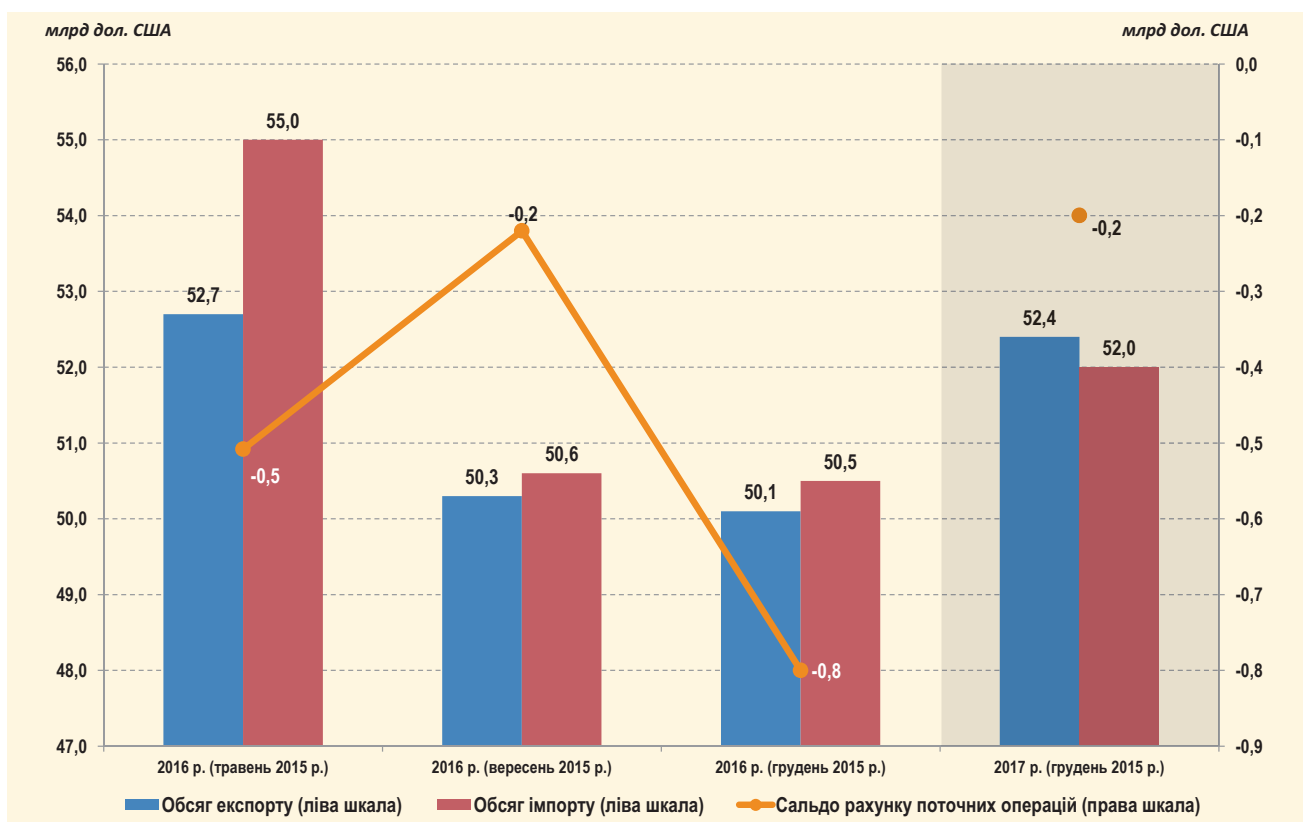
Рис. 11. Консенсус-прогноз обсягів чистого притоку прямих іноземних інвестицій на 2015 рік

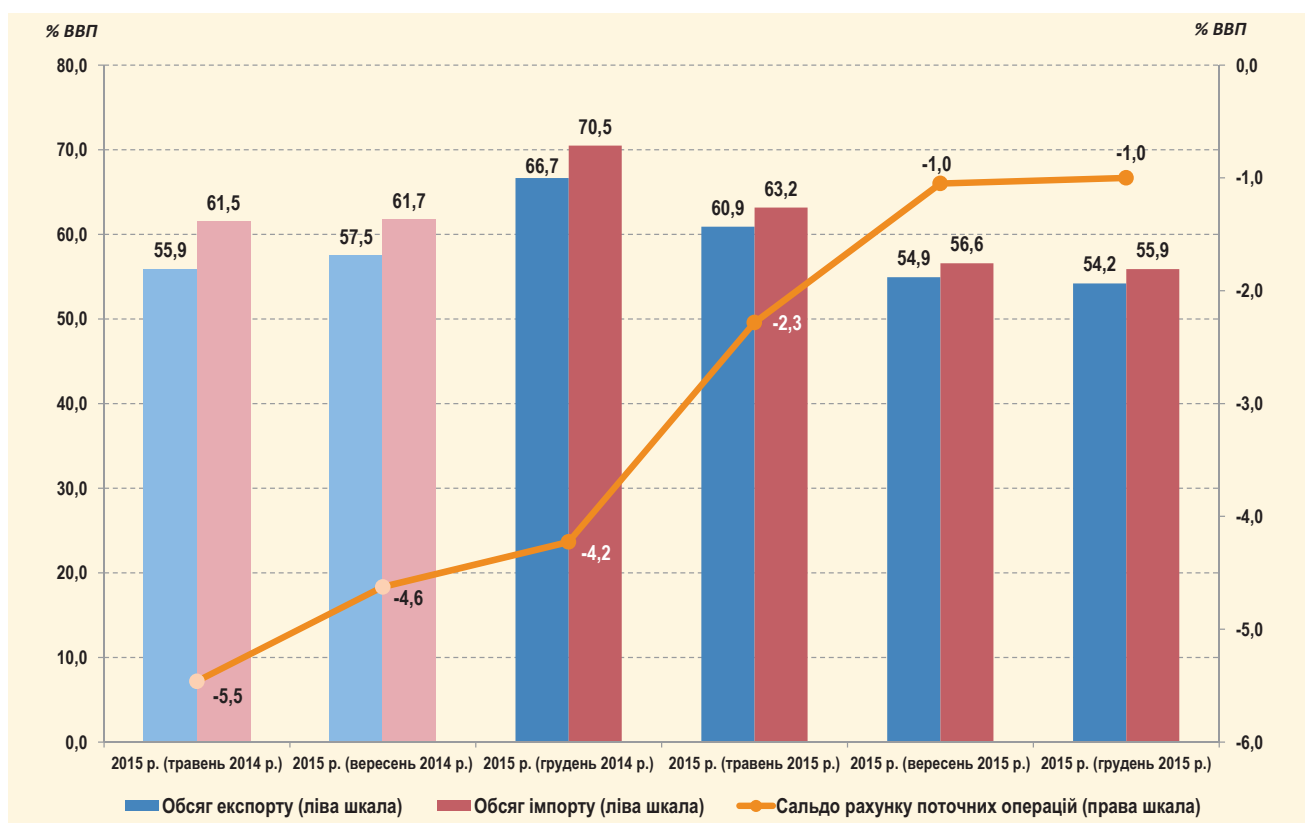
Рис. 12. Консенсус-прогноз обсягів чистого притоку прямих іноземних інвестицій на 2016–2017 роки

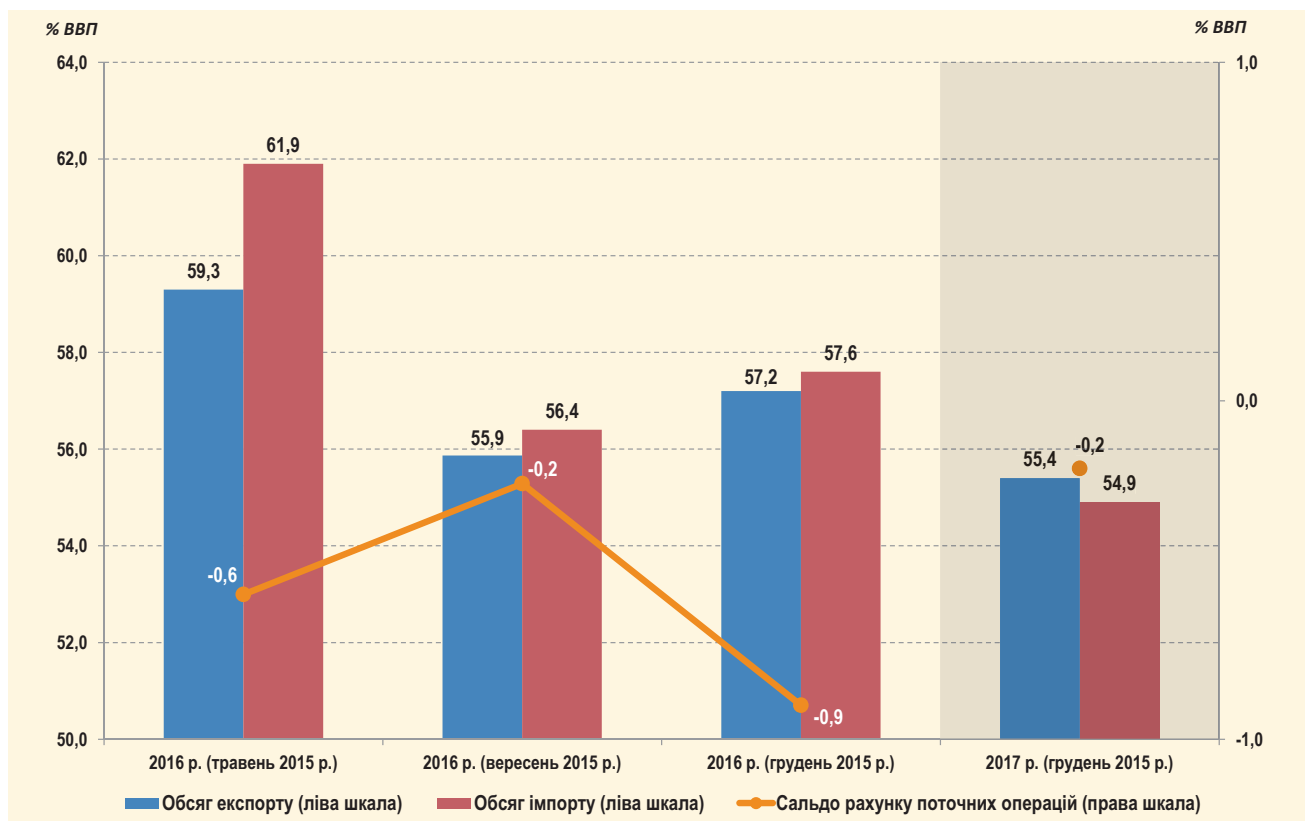
Рис.13. Консенсус-прогноз обсягів експорту, імпорту товарів та послуг, від'ємного сальдо рахунку поточних операцій на 2015 рік

Рис.14. Консенсус-прогноз обсягів експорту, імпорту товарів та послуг, від'ємного сальдо рахунку поточних операцій на 2016–2017 роки

Рис. 15. Консенсус-прогноз експорту, імпорту товарів та послуг в структурі ВВП, від'ємного сальдо рахунку поточних операцій як частки у ВВП на 2015 рік

Рис. 16. Консенсус-прогноз експорту, імпорту товарів та послуг в структурі ВВП, від'ємного сальдо рахунку поточних операцій як частки у ВВП на 2016–2017 роки

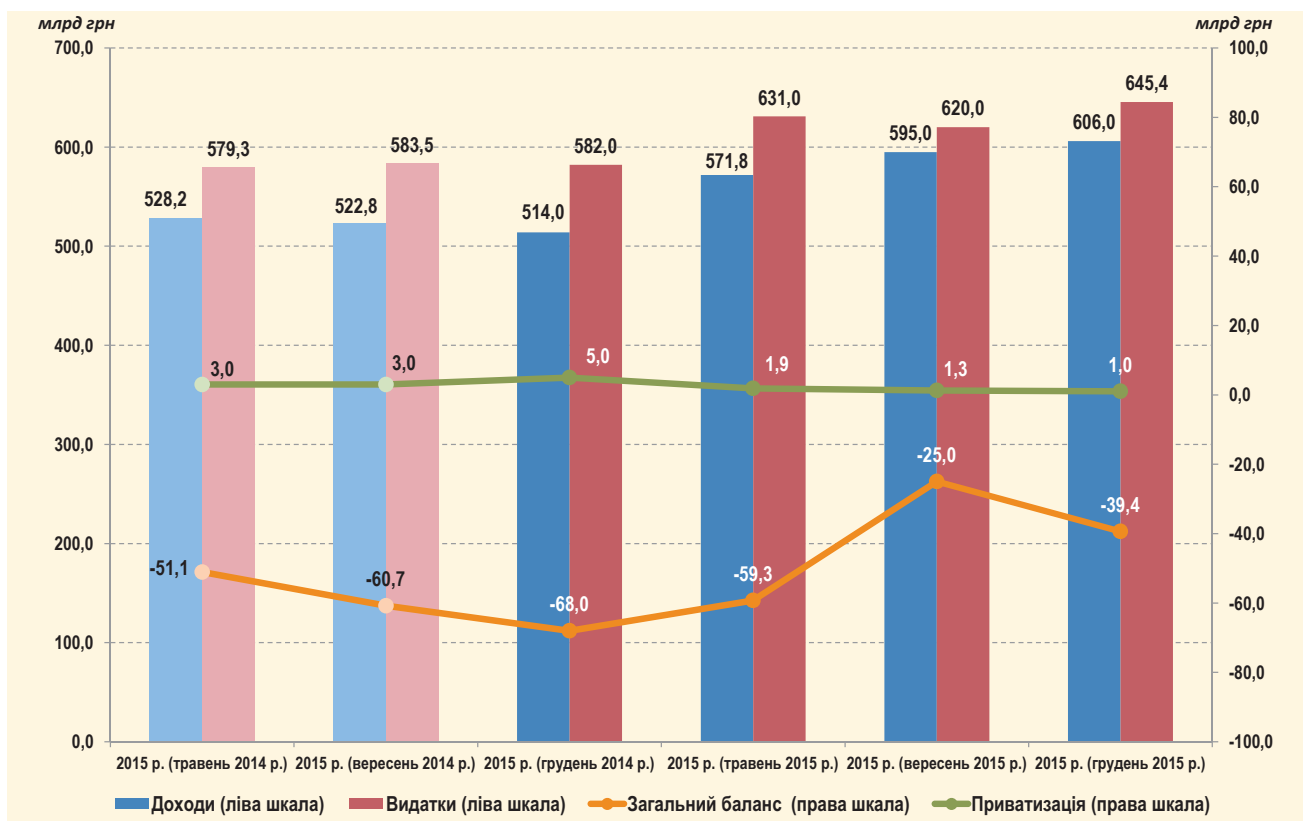

Рис. 17. Консенсус-прогноз бюджетних показників на 2015 рік

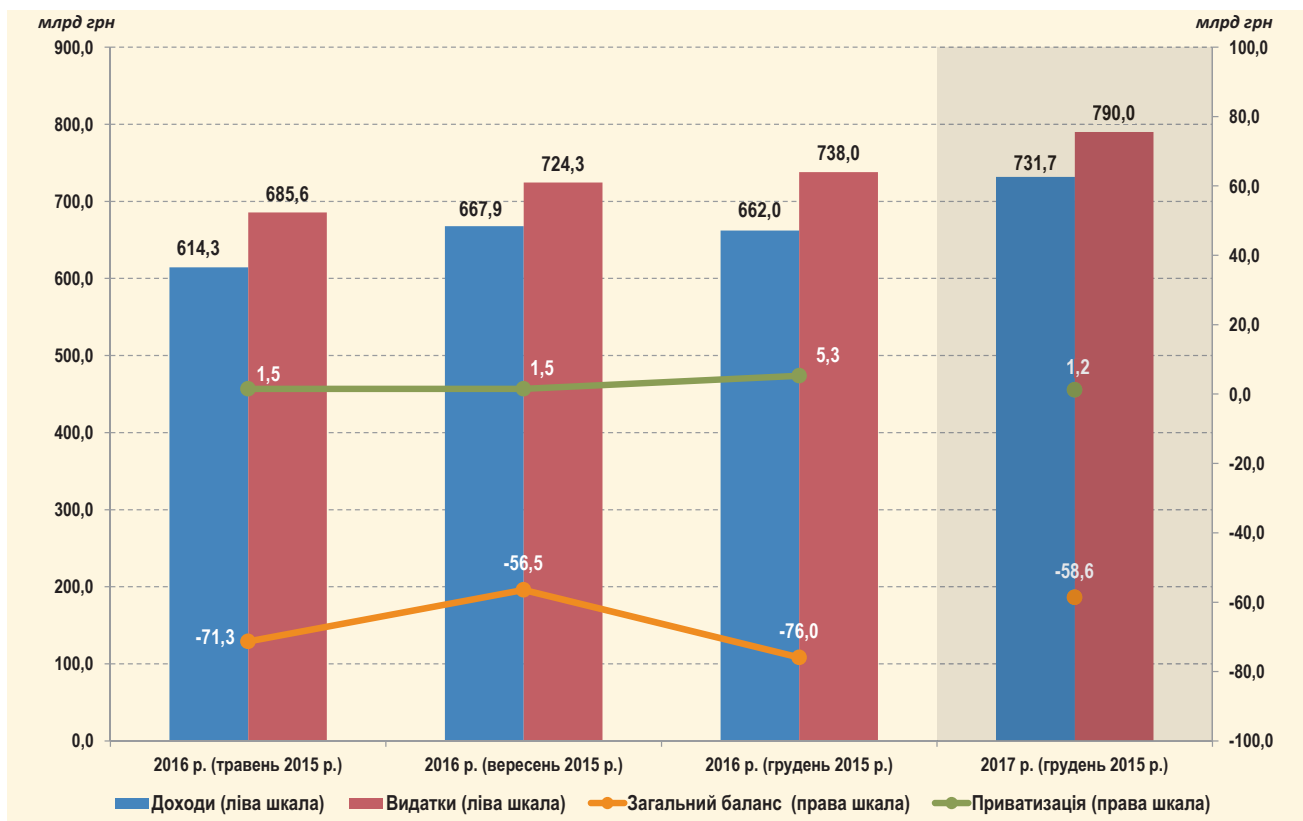

Рис. 18. Консенсус-прогноз бюджетних показників на 2016–2017 роки

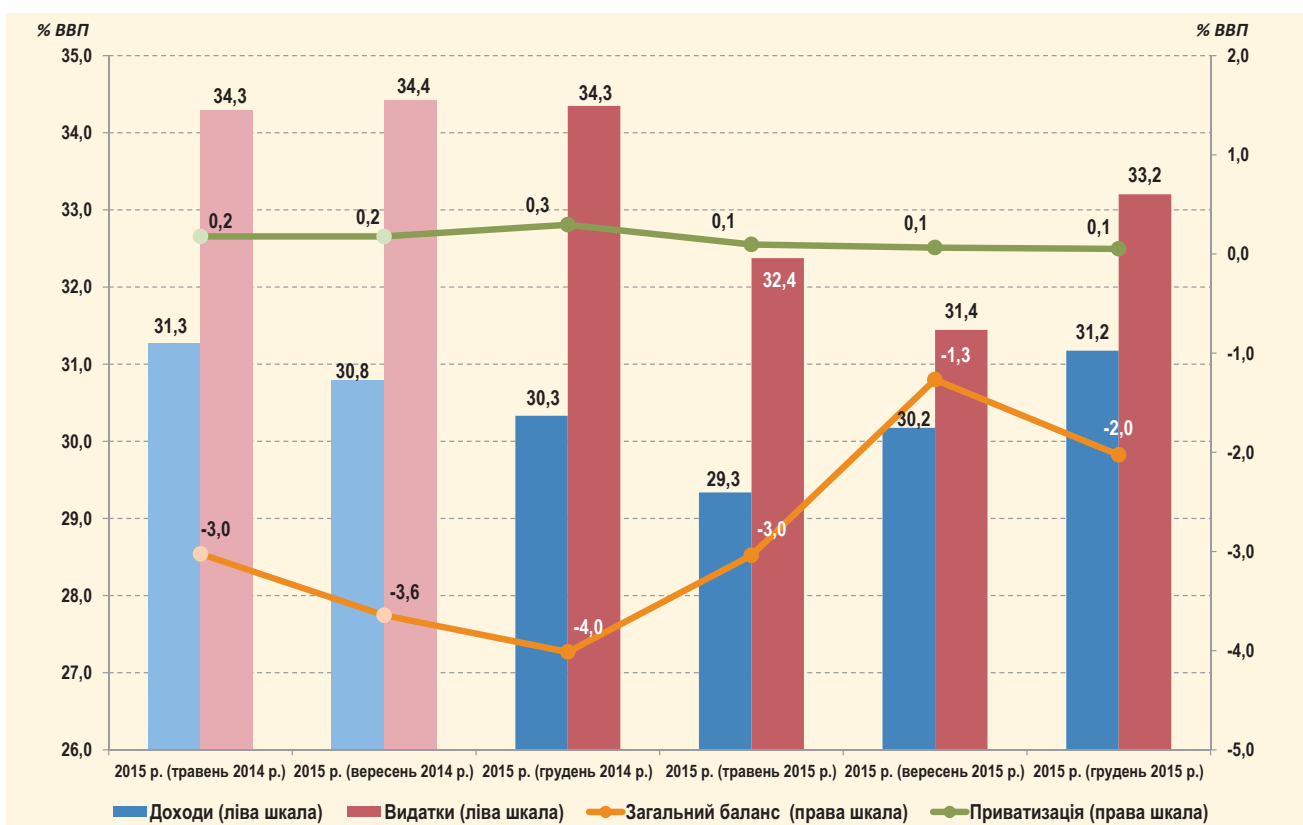

Рис. 19. Консенсус-прогноз бюджетних показників як частки ВВП на 2015 рік

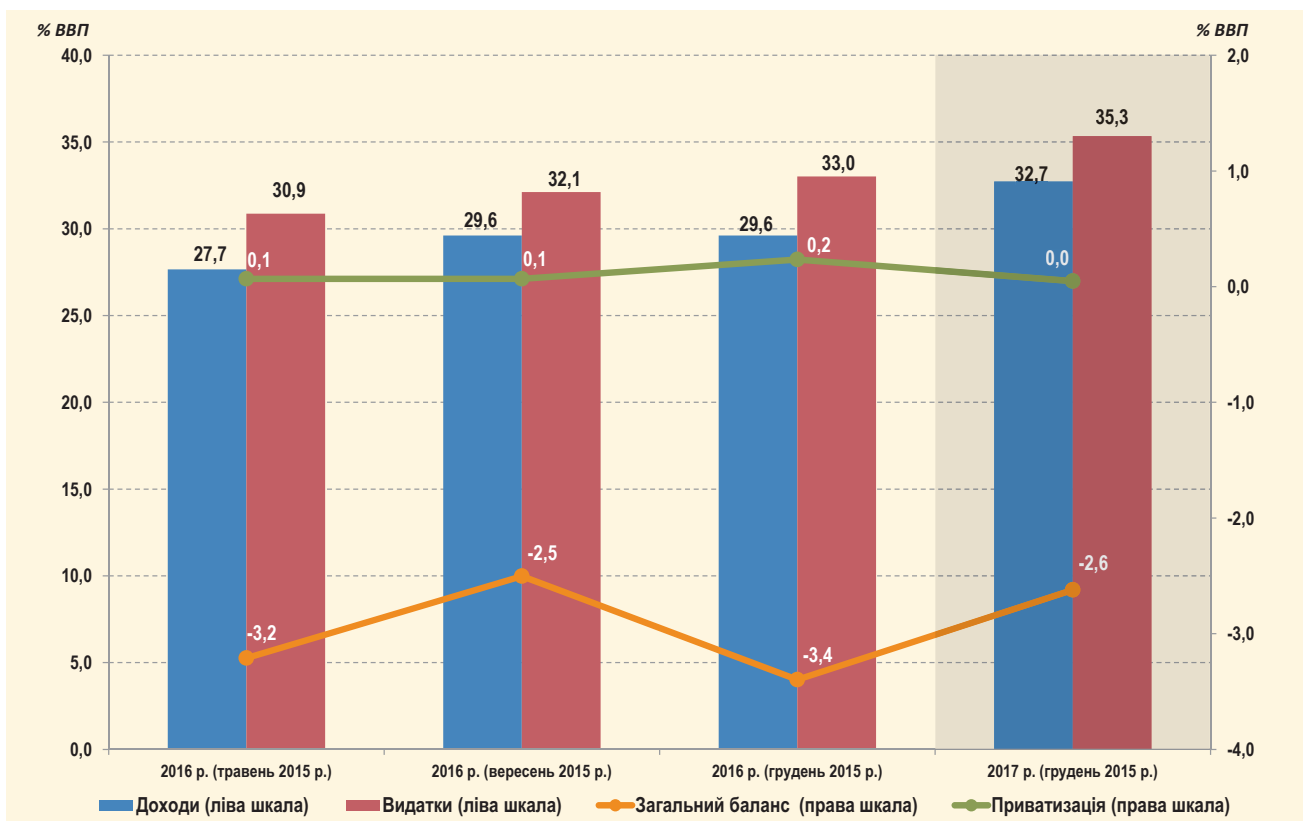

Рис. 20. Консенсус-прогноз бюджетних показників як частки ВВП на 2016–2017 роки

РИЗИКИ НА 2015–2017 РОКИ

Оцінка ризиків здійснювалась за двома критеріями: ймовірність реалізації конкретного ризику та вплив ризику на економіку України.

Оцінка реалізації ризиків та їх впливу на економіку України проводилася за такою шкалою.

На основі наданих матеріалів було розраховано інтегральну оцінку ризиків як добуток оцінок ймовірності реалізації явища та впливу явища на економіку України, зважений на кількість респондентів.

Ризики на 2015 рік оцінювалися вшосте, на 2016 рік – втретє та на 2017 рік – вперше. Максимальна консенсус-оцінка зовнішніх та внутрішніх ризиків має інтегральне значення 16.

Зважаючи на негативні тенденції розвитку вітчизняної економіки у поточному році та невизначеність стосовно майбутнього міжнародного співробітництва, результати опитувань експертів продемонстрували різноспрямовану динаміку оцінок внутрішніх та зовнішніх ризиків.

Серед внутрішніх ризиків 2015 року експерти надали дуже високі інтегральні оцінки (від 10 до 12) майже половині ризиків / явищ:

Найвищі інтегральні оцінки (по 12) мають:

- ✓ «збереження низької кредитної активності комерційних банків»;
- ✓ «загострення дефіциту енергетичних ресурсів в країні (у т.ч. вугілля)».

Також дуже високу оцінку (по 11) експерти віддали ризикам / явищам стосовно:

- ✓ «поширення неплатоспроможності реального сектору економіки»;
- ✓ «посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку».

На фоні досить складних умов та загроз функціонування вітчизняної економіки експертами було оцінено на високому

Оцінка ймовірності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
Значна ймовірність (50–60 %) прояву ризику – 4;	Значний вплив – 4;
Середня ймовірність (30–49 %) прояву ризику – 3;	Помірний вплив – 3;
Помірна ймовірність (10–29 %) прояву ризику – 2;	Слабкий вплив – 2;
Мала ймовірність (менше 10 %) прояву ризику – 1;	Незначний вплив – 1;
Ризик не є ймовірним – 0.	Вплив відсутній – 0.

рівні (10) ризик / явище – «нарощування негативних інфляційних очікувань населення».

Лідуючі позиції **серед зовнішніх ризиків у 2015 році** (інтегральна оцінка по 11) зайняли ризики / явища, частина з яких безпосередньо пов'язана із військовим протистоянням на сході країни:

- ✓ «ескалація українсько-російського конфлікту»,
- ✓ «згортання іноземними компаніями інвестиційних планів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період у зв'язку з макроекономічною невизначеністю».

Щодо реалізації **внутрішніх ризиків та явищ на 2016 рік**, то найвищі інтегральні оцінки, як і у 2015 році, спостерігались у наступних ризиках (по 11):

- ✓ «збереження низької кредитної активності комерційних банків»;
- ✓ «поширення неплатоспроможності реального сектору економіки»;
- ✓ «посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку».

Також високу оцінку (по 10) отримали ризики / явища, більшість яких мають соціальну складову:

- ✓ «нарощування негативних інфляційних очікувань населення»;
- ✓ «соціальне протистояння»;
- ✓ «загострення дефіциту енергетичних ресурсів в країні (у т.ч. вугілля)».

Серед **зовнішніх ризиків та явищ на 2016 рік** найбільшу інтегральну оцінку (11) має ризик щодо «повільного відновлення розвитку світової економіки та збереження низьких цін на світових сировинних ринках».

Також високі інтегральні оцінки від 9 до 10 мають наступні ризики та явища:

- ✓ «ескалація українсько-російського конфлікту» (10);
- ✓ «дефіцит зовнішнього фінансування та звуження можливостей доступу до міжнародних ринків капіталу» (10);
- ✓ «згортання іноземними компаніями інвестиційних планів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період у зв'язку з макроекономічною невизначеністю» (9);
- ✓ «імплементация положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС» (9).

Поряд з тим, вперше було проведено опитування щодо можливості реалізації й впливу на економіку України окремих ризиків та явищ у 2017 році. Таким чином, **внутрішні ризики та явища у 2017 році** на думку експертів залишаються тими ж

самими, що і в попередні роки 2015-2016 роки, однак зі значно меншими інтегральними оцінками, а саме:

- ✓ «збереження низької кредитної активності комерційних банків» (9);
- ✓ «поширення неплатоспроможності реального сектору економіки» (9);
- ✓ «загострення дефіциту енергетичних ресурсів в країні (у т.ч. вугілля)» (8);
- ✓ «посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку» (8).

В той час, найімовірніші **зовнішні ризики та явища у 2017 році** розташувались в наступному порядку:

- ✓ «дефіцит зовнішнього фінансування та звуження можливостей доступу до міжнародних ринків капіталу» (10);
- ✓ «повільне відновлення розвитку світової економіки та збереження низьких цін на світових сировинних ринках» (9);
- ✓ «імплементация положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС» (9);
- ✓ «ескалація українсько-російського конфлікту» (8);
- ✓ «неотримання запланованого фінансування від МВФ» (8).

Інтегральна оцінка зовнішніх ризиків на 2015–2017 роки у грудні 2015 року

Зовнішні ризики / явища	2015 рік			2016 рік			2017 рік		
	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
Ескалація українсько-російського конфлікту	11	3	4	10	3	4	8	2	4
Повільне відновлення розвитку світової економіки та збереження низьких цін на світових сировинних ринках	11	4	3	11	3	3	9	3	3
Згорання іноземними компаніями інвестиційних планів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період у зв'язку з макроекономічною невизначеністю	11	3	3	9	3	3	7	2	3
Впровадження санкцій з боку РФ до України	8	3	3	7	3	2	6	3	2
Дефіцит зовнішнього фінансування та звуження можливостей доступу до міжнародних ринків капіталу	8	3	3	10	3	3	10	3	3
Впровадження торговельних обмежень з боку України до РФ	8	3	3	7	3	2	6	3	2
Імплементация положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС	7	3	3	9	3	3	9	3	3
Надходження незначних обсягів донорської допомоги	7	3	3	7	3	3	6	3	2
Дострокове скасування введених Україною обмежень на імпорт з метою покращення платіжного балансу	4	2	2	5	2	2	4	2	2
Неотримання запланованого фінансування від МВФ	x	x	x	7	2	4	8	2	3

Інтегральна оцінка внутрішніх ризиків на 2015–2017 роки у грудні 2015 року

Внутрішні ризики / явища	2015 рік			2016 рік			2017 рік		
	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
Збереження низької кредитної активності комерційних банків	12	4	3	11	3	3	9	3	3
Загострення дефіциту енергетичних ресурсів в країні (у т.ч. вугілля)	12	4	3	10	3	3	8	2	3
Поширення неплатоспроможності реального сектору економіки	11	3	4	11	3	4	9	2	4
Посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку	11	3	4	11	3	4	8	2	4
Нарощування негативних інфляційних очікувань населення	10	3	3	10	3	3	7	2	3
Значне зростання дефіциту державного бюджету та касових розривів у Пенсійному фонді, інших Фондах державного соціального страхування та НАК «Нафтогаз України»	8	3	3	9	3	3	7	2	3
Дефолт (технічний) по зобов'язанням країни	5	2	3	6	2	4	7	2	4
Отримання низького врожаю зернових культур	5	2	3	7	2	3	7	2	3
Соціальне протистояння	5	2	3	10	3	3	6	2	3
Зниження тарифів на природний газ для населення	2	1	2	3	1	3	3	1	2
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для населення	x	x	x	8	3	3	6	2	3
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для промисловості	x	x	x	5	2	3	5	2	3

Динаміка інтегральних оцінок на 2015–2017 роки

Ризики / явища у травні 2014 року – грудні 2015 року	Інтегральна оцінка									
	на 2015 рік станом на:						на 2016 рік станом на:			на 2017 рік станом на:
	05/2014	09/2014	12/2014	05/2015	09/2015	12/2015	05/2015	09/2015	12/2015	12/2015
Зовнішні ризики										
Ескалація українсько-російського конфлікту	10	10	13	12	12	11	11	11	10	8
Згорання іноземними компаніями інвестиційних планів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період у зв'язку з макроекономічною невизначеністю	9	9	11	11	12	11	9	9	9	7
Повільне відновлення розвитку світової економіки та збереження низьких цін на світових сировинних ринках*	9	7	7	9	11	11	9	11	11	9
Дефіцит зовнішнього фінансування та звуження можливостей доступу до міжнародних ринків капіталу	8	8	12	12	11	8	12	10	10	10
Впровадження санкцій з боку РФ до України	x	x	x	x	11	8	x	9	7	6
Впровадження торговельних обмежень з боку України до РФ	x	x	x	x	x	8	x	x	7	6
Надходження незначних обсягів донорської допомоги	x	x	7	9	8	7	9	7	7	6
Імплементация положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС	x	11	10	7	7	7	8	9	9	9
Дострокове скасування введених Україною обмежень на імпорту з метою покращення платіжного балансу	x	x	4	x	3	4	6	5	5	4
Неотримання запланованого фінансування від МВФ	6	7	8	10	x	x	9	7	7	8

Ризики / явища у травні 2014 року – грудні 2015 року	Інтегральна оцінка									
	на 2015 рік станом на:						на 2016 рік станом на:			на 2017 рік станом на:
	05/2014	09/2014	12/2014	05/2015	09/2015	12/2015	05/2015	09/2015	12/2015	12/2015
Внутрішні ризики										
Збереження низької кредитної активності комерційних банків	9	9	12	12	11	12	10	10	11	9
Загострення дефіциту енергетичних ресурсів в країні (у т.ч. вугілля)	x	x	12	11	11	12	9	11	10	8
Поширення неплатоспроможності реального сектору економіки	8	10	12	13	11	11	10	10	11	9
Посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку	8	9	11	11	9	11	9	10	11	8
Нарощування негативних інфляційних очікувань населення	8	9	12	13	10	10	9	10	10	7
Значне зростання дефіциту державного бюджету та касових розривів у Пенсійному фонді, інших Фондах державного соціального страхування та НАК «Нафтогаз України»	7	9	12	8	7	8	9	8	9	7
Соціальне протистояння	x	x	x	x	8	5	x	9	10	6
Дефолт (технічний) по зобов'язанням країни	5	7	8	8	7	5	7	7	6	7
Отримання низького врожаю зернових культур	x	x	x	8	5	5	9	6	7	7
Зниження тарифів на природний газ для населення	x	x	x	x	x	2	x	x	3	3
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для населення	11	9	11	x	x	x	8	7	8	6
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для промисловості	9	9	10	x	x	x	7	6	5	5

* у травні–грудні 2014 року досліджувався ризик «Повільне відновлення розвитку світової економіки».

Узагальнений прогноз на 2015–2017 роки (станом на грудень 2015 року)

Показник	Період	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2015 рік		2016 рік		2017 рік	
		Медіана			MIN	MAX	MIN	MAX	MIN	MAX
Національні рахунки		млрд грн								
Номінальний ВВП		1 943,9	2 235,1	2 485,5	1 870,0	2 054,4	1 861,0	2 527,5	2 026,5	2 998,7
Споживання, усього		1 691,4	1 927,8	2 187,2	1 562,1	1 772,8	1 330,0	2 091,2	1 680,6	2 263,0
приватне		1 346,2	1 526,1	1 737,8	1 245,0	1 495,6	1 057,0	1 727,2	1 575,0	2 038,4
державне		349,4	380,2	446,9	292,1	416,1	259,9	492,3	271,2	588,4
Валове нагромадження		264,6	311,5	382,4	193,0	364,7	227,0	376,8	201,5	650,9
Валове нагромадження основного капіталу		262,2	297,7	398,8	193,0	280,8	227,0	330,0	219,0	548,0
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг		-21,6	-19,2	-18,7	-75,2	55,0	-135,0	34,5	-148,2	67,5
Національні рахунки		індекс (% , річна зміна)								
Реальний ВВП		-10,3	1,0	3,5	-13,5	-9,0	-3,0	2,9	1,4	4,1
Споживання		-16,3	0,1	3,0	-23,5	-9,2	-4,3	4,8	0,4	4,4
приватне		-18,0	1,5	2,9	-27,0	-7,5	-4,8	5,8	0,0	5,3
державне		-4,0	1,1	1,0	-18,5	5,5	-16,1	5,5	-15,0	4,1
Валове нагромадження основного капіталу		-16,9	2,5	5,0	-29,0	2,5	-10,4	12,0	-1,0	18,0
Експорт товарів та послуг		-20,7	4,9	5,7	-31,0	-13,7	-7,6	15,0	0,3	18,3
Імпорт товарів та послуг		-26,9	3,9	4,2	-36,0	-14,7	-7,0	15,5	1,0	15,4
Випуск окремих секторів економіки		%, річна зміна								
Сільське господарство		-4,0	2,0	4,6	-5,5	3,7	-5,0	4,2	2,0	5,0
Промислове виробництво		-14,5	2,4	4,0	-18,0	-13,6	-6,0	5,2	1,0	7,9
Інфляція		Індекс (%)								
Дефлятор ВВП (середній за рік)		139,8	114,4	108,0	131,0	146,1	109,0	123,4	105,0	116,2
Індекс споживчих цін (середній за рік)		148,6	116,5	109,8	132,7	150,0	108,8	124,2	105,4	115,2
грудень до грудня попереднього року		145,0	113,1	108,0	143,0	151,0	108,0	122,0	105,7	114,0
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)		136,6	112,5	110,6	131,0	140,0	107,5	126,0	108,0	116,4
грудень до грудня попереднього року		129,8	113,5	109,3	124,0	136,2	105,3	124,0	108,0	115,0
Зовнішній сектор		млрд дол. США								
Рахунок поточних операцій		-0,9	-0,8	-0,2	-3,4	0,6	-3,8	2,7	-2,5	6,6
Обсяг експорту товарів та послуг		46,8	50,1	52,4	35,7	49,5	45,9	52,2	47,5	61,3
Обсяг імпорту товарів та послуг		-48,3	-50,5	-52,0	-37,9	-51,0	-44,7	-53,2	-62,6	-43,8
Фінансовий рахунок		0,6	2,4	2,5	-1,5	4,3	-2,6	8,5	-4,6	24,0
Прямі іноземні інвестиції		0,8	3,2	3,4	-2,3	3,0	-2,0	4,0	-2,5	16,0
Валові міжнародні резерви НБУ, млн дол. США		12,0	17,2	17,0	8,5	15,5	10,2	27,4	3,0	34,1
Зовнішній сектор		% ВВП								
Рахунок поточних операцій		-1,0	-0,9	-0,2	-3,9	0,7	-4,3	2,5	-2,5	5,7

Показник	Період	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2015 рік		2016 рік		2017 рік	
		Медіана			MIN	MAX	MIN	MAX	MIN	MAX
Обсяг експорту товарів та послуг		54,2	57,2	55,4	42,4	60,6	48,5	67,5	41,4	71,2
Обсяг імпорту товарів та послуг		-55,9	-57,6	-54,9	-45,1	-63,4	-48,1	-68,7	-68,6	-38,2
Фінансовий рахунок		0,8	3,2	3,0	-1,8	5,0	0,2	8,0	0,2	29,3
Прямі іноземні інвестиції		0,9	3,7	3,6	0,5	3,6	1,0	4,6	1,3	19,5
Валові міжнародні резерви НБУ, млн дол. США		13,9	19,6	18,0	9,8	18,5	10,3	25,5	3,7	33,0
Зовнішній сектор		%, річна зміна (номінальний)								
Обсяг експорту товарів та послуг		-28,1	7,1	7,5	-45,5	-17,2	-1,6	45,8	-8,6	26,3
Обсяг імпорту товарів та послуг		-30,9	4,6	6,0	-45,9	-23,3	0,9	39,8	-17,4	31,3
Обмінний курс, грн/дол. США										
Середній		22,50	25,50	26,25	21,80	24,50	22,40	29,00	24,10	35,67
Кінець періоду		24,00	26,06	27,00	23,00	27,00	23,00	31,00	25,00	37,33
Державні фінанси		млрд грн								
Доходи зведеного бюджету		606,0	662,0	731,7	488,9	656,8	521,8	816,1	575,0	939,0
Видатки зведеного бюджету		645,4	738,0	790,0	558,0	701,6	580,0	829,0	600,0	992,3
Сальдо зведеного бюджету		-39,4	-76,0	-58,6	-83,5	19,9	-113,7	1,2	-122,9	22,3
Сальдо сектору державного управління (включаючи Пенсійний фонд України)		-67,2	-83,8	-68,7	-151,0	-13,4	-109,8	-4,5	-139,1	-3,5
Сальдо НАК «Нафтогаз» України (за методологією МВФ)		-61,9	-8,0	-4,8	-67,1	-12,0	-68,9	-4,6	-71,9	-2,2
Державний борг (прямий та гарантований)		1 658,8	1 759,6	1 923,8	1 368,2	1 720,0	1 462,8	1 828,5	1 120,0	2 542,5
Державні фінанси		% ВВП								
Доходи зведеного бюджету		31,2	29,6	32,7	25,2	34,0	23,4	34,4	23,4	36,1
Видатки зведеного бюджету		33,2	33,0	35,3	28,4	35,7	26,9	37,5	26,9	38,5
Сальдо зведеного бюджету		-2,0	-3,4	-2,6	-4,2	1,0	-4,5	0,0	-4,5	0,0
Сальдо сектору державного управління (включаючи Пенсійний фонд України)		-3,5	-3,7	-3,1	-5,6	-0,7	-4,5	-3,2	-4,5	-0,2
Сальдо НАК «Нафтогаз» України (за методологією МВФ)		-3,2	-0,4	-0,2	-3,2	-0,6	-0,5	-0,2	-0,5	-0,1
Державний борг (прямий та гарантований)		85,3	78,7	86,1	70,6	89,3	69,5	81,6	68,0	81,6
Соціальні показники										
Рівень безробіття (за методологією МОП), у % до економічно активного населення віком 15–70 років		10,0	9,9	9,4	8,9	11,5	8,7	11,5	8,0	12,0
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн		4 118	4 790	5 575	3 939	4 532	4 300	5 100	4 780	5 770

Динаміка прогнозу на 2015 рік (травень 2014 року – грудень 2015 року)

Показник \ Період	05/2014	09/2014	12/2014	05/2015	Відхилення (05/2015 до 12/2014)	09/2015	Відхилення (09/2015 до 05/2015)	12/2015	Відхилення (12/2015 до 09/2015)
Національні рахунки, млрд грн									
Номінальний ВВП	1 688,9	1 695,0	1 694,5	1 949,0	+15 %	1 971,8	+1,2%	1 943,9	-1,4%
Споживання	1 500,9	1 514,9	1 526,8	1 738,0	+13,8 %	1 716,5	-1,2%	1 691,4	-1,5%
Валове нагромадження	276,7	248,5	219,6	261,8	+19,2 %	276,3	+5,5%	267,5	-3,2%
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг	-91,4	-66,1	-62,6	-44,7	+17,9 млрд грн	-20,3	+24,4 млрд грн	-21,6	-1,3 млрд грн
Національні рахунки, індекс, (% річна зміна)									
Реальний ВВП	1,9	1,2	-3,9	-8,3	-4,4 в.п.	-10	-1,7 в.п.	-10,3	-0,3 в.п.
Споживання	1,2	0,3	-3,0	-9,9	-6,9 в.п.	-15,1	-5,2 в.п.	-16,3	-1,2 в.п.
Валове нагромадження основного капіталу	1,7	2,9	-2,5	-19,7	-17,2 в.п.	-22,5	-2,8 в.п.	-16,9	+5,6 в.п.
Експорт товарів та послуг	3,4	3,7	-3,5	-17,7	-14,2 в.п.	-22,9	-5,2 в.п.	-20,7	+2,3 в.п.
Імпорт товарів та послуг	2,8	2,3	-4,1	-22,3	-18,2 в.п.	-26,2	-3,9 в.п.	-26,9	-0,7 в.п.
Випуск окремих секторів економіки, % річна зміна									
Сільське господарство	-	-	-	-3,7	-	-4	-0,4 в.п.	-4	-
Промислове виробництво	-	-	-	-12,4	-	-14,7	-2,3 в.п.	-14,5	+0,2 в.п.
Інфляція, індекс (%)									
Індекс споживчих цін (середній за рік)	108,5	110,5	117,2	148,5	+31,3 в.п.	149,3	+1,5 в.п.	148,6	-0,7 в.п.
грудень до грудня попереднього року	107,5	108,5	112,8	146,4	+33,6 в.п.	147	+0,6 в.п.	145	-2,1 в.п.
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)	110,9	110,2	120,1	139,7	+19,6 в.п.	136,7	-3 в.п.	136,6	-0,1 в.п.
грудень до грудня попереднього року	110,3	110,3	115,1	135,0	+19,9 в.п.	133,0	-2 в.п.	129,8	-3,3 в.п.
Зовнішній сектор, млрд дол. США									
Рахунок поточних операцій	-8,4	-6,3	-4,4	-1,9	-2,5 млрд дол. США	-0,9	-1 млрд дол. США	-0,9	-
Обсяг експорту товарів та послуг	85,8	77,9	69,5	50,5	-27,3 %	47,1	-6,7%	46,8	-0,6%
Обсяг імпорту товарів та послуг	-94,4	-83,7	-73,5	-52,4	-28,7 %	-48,5	-7,4 %	-48,3	-0,5%

Показник	Період				Відхилення (05/2015 до 12/2014)	09/2015	Відхилення (09/2015 до 05/2015)	12/2015	Відхилення (12/2015 до 09/2015)
	05/2014	09/2014	12/2014	05/2015					
Фінансовий рахунок	12,5	6,6	3,3	-1,5	-2,2 раза	-0,5	+3 раза	0,6	+ 2,2 раза
Прямі іноземні інвестиції	5,2	3,3	2,3	1,0	-1,3 млрд дол. США	0,8	-0,2 млрд дол. США	0,8	-
Валові міжнародні резерви НБУ (на кінець періоду)	20	20	15,5	12,9	-16,8 %	12	-7 %	12	-
Зовнішній сектор, % ВВП									
Рахунок поточних операцій	-5,5	-4,6	-4,2	-2,3	+1,9 в.п.	-1	-1,3 в.п.	-1	-
Обсяг експорту товарів та послуг	55,9	57,5	66,7	60,9	-5,8 в.п.	54,9	-6 в.п.	54,2	-0,7 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	-61,5	-61,7	-70,5	-63,2	+7,3 в.п.	-56,6	+6,6 в.п.	-55,9	+0,7 в.п.
Фінансовий рахунок	8,1	4,9	3,2	-2,0	-5,2 в.п.	-0,7	+1,3 в.п.	0,8	1,5 в.п.
Прямі іноземні інвестиції	3,4	2,4	2,2	1,2	-1 в.п.	0,9	-0,3 в.п.	0,9	-
Валові міжнародні резерви НБУ (на кінець періоду)	13	14,7	14,9	15,6	+0,7 в.п.	14	-1,6 в.п.	13,9	-0,1 в.п.
Зовнішній сектор, %, річна зміна (номінальний)									
Обсяг експорту товарів та послуг	7,8	6,6	1,7	-23,0	-24,7 в.п.	-27,9	-5,2 в.п.	-28,1	-0,2 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	6,3	4,4	-1,7	-19,9	-18,2 в.п.	-31,4	-11,6 в.п.	-30,9	+0,5 в.п.
Обмінний курс, грн/дол. США									
Середній	11,00	12,50	16,25	23,50	+44,6 %	23,00	-2,1 %	22,50	-2,2%
Кінець періоду	-	-	-	25,00	-	24,00	-4 %	24,00	-
Державні фінанси, млрд грн									
Доходи зведеного бюджету	528,2	522,8	514,0	571,8	+11,2 %	595,0	+4,1 %	606,0	+1,8%
Видатки зведеного бюджету	579,3	583,5	582,0	631,0	+8,4 %	620,0	-1,7 %	645,4	+4,1%

Показник	Період				Відхилення (05/2015 до 12/2014)	09/2015	Відхилення (09/2015 до 05/2015)	12/2015	Відхилення (12/2015 до 09/2015)
	05/2014	09/2014	12/2014	05/2015					
Сальдо зведеного бюджету	-51,1	-60,3	-68,0	-59,3	-8,7 млрд грн	-25,0	-34,3 млрд грн	-39,4	+14,4 млрд грн
Сальдо сектору державного управління (включаючи Пенсійний фонд України)	-	-	-	-91,8	-	-76,3	-15,5 млрд грн	-67,2	-9,1 млрд грн
Сальдо НАК «Нафтогаз» України (за методологією МВФ)	-	-	-	-61,5	-	-62,0	+0,5 млрд грн	-61,9	-0,1 млрд грн
Державний борг (прямий та гарантований)	-	-	-	1 720,0	-	1 720,0	-	1 658,8	-3,6%
Державні фінанси, % ВВП									
Доходи зведеного бюджету	31,3	30,8	30,3	29,3	-1 в.п.	30,2	+0,9 в.п.	31,2	+1 в.п.
Видатки зведеного бюджету	34,3	34,4	34,3	32,4	-1,9 в.п.	31,4	-1 в.п.	33,2	+1,8 в.п.
Сальдо зведеного бюджету	-3,0	-3,6	-4	-3,0	-1 в.п.	-1,3	-1,7 в.п.	-2	+0,7 в.п.
Сальдо сектору державного управління (включаючи Пенсійний фонд України)	-	-	-	-4,7	-	-3,9	-0,8 в.п.	-3,2	+0,1 в.п.
Сальдо НАК «Нафтогаз» України (за методологією МВФ)	-	-	-	-3,2	-	-3,1	-0,1 в.п.	-3,2	+0,1 в.п.
Державний борг (прямий та гарантований)	-	-	-	88,3	-	87,2	-1,1 в.п.	85,3	-1,9 в.п.
Соціальні показники									
Рівень безробіття (за методологією МОП), у % до економічно активного населення віком 15–70 років	7,8	8,0	9,5	10,5	+1 в.п.	10	-0,5 в.п.	10	-
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн	3 733	3 750	3 720	3 867	+4 %	4 075	+5,4 %	4 117,5	+1%

Динаміка прогнозу на 2016 рік (травень 2014 року – грудень 2015 року)

Показник	Період	05/2015	09/2015	Відхилення (09/2015 до 05/2015)	09/2015	Відхилення (12/2015 до 09/2015)
Національні рахунки, млрд грн						
Номінальний ВВП		2 221,1	2 255,4	+1,5%	2 235,1	-0,9%
Споживання		1 942,7	1 951,5	+0,5%	1 927,8	-1,2%
Валове нагромадження		306,3	314,8	+2,8%	311,5	-1,1%
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг		-27,9	-17,7	+11,9 млрд грн	-19,2	-3,3 млрд грн
Національні рахунки, індекс, (% річна зміна)						
Реальний ВВП		1,1	0,9	-0,2 в.п.	1	+0,1 в.п.
Споживання		0,3	0,1	-0,2 в.п.	0,1	-
Валове нагромадження основного капіталу		2,6	2,6	-	2,5	-0,1 в.п.
Експорт товарів та послуг		3,2	4,7	+1,5 в.п.	4,9	+0,2 в.п.
Імпорт товарів та послуг		2,3	4,0	+1,7 в.п.	3,9	-0,1 в.п.
Випуск окремих секторів економіки, %, річна зміна						
Сільське господарство		2,1	2,3	+0,2 в.п.	2	-0,3 в.п.
Промислове виробництво		1,7	2,0	+0,3 в.п.	2,4	+0,3 в.п.
Інфляція, індекс (%)						
Індекс споживчих цін (середній за рік)		116,9	114,0	-2,9 в.п.	116,5	+2,5 в.п.
грудень до грудня попереднього року		112,3	112,5	+0,2 в.п.	113,1	+0,6 в.п.
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)		111,9	113,6	+1,7 в.п.	112,5	-1,1 в.п.
грудень до грудня попереднього року		111,6	112,5	+0,9 в.п.	113,5	1,1 в.п.
Зовнішній сектор, млрд дол. США						
Рахунок поточних операцій		-0,5	-0,2	-0,3 млрд дол. США	-0,8	+0,6 млрд дол. США
Обсяг експорту товарів та послуг		52,7	50,3	-4,6%	50,1	-0,4%
Обсяг імпорту товарів та послуг		-55,0	-50,6	-8%	-50,5	-0,2%
Фінансовий рахунок		2,4	2,4	-	2,4	-
Прямі іноземні інвестиції		2,5	2,8	+0,3 млрд дол. США	3,2	0,4 млрд дол. США
Валові міжнародні резерви НБУ (на кінець періоду)		15,5	17,0	+9,7%	17,2	+1,2%
Зовнішній сектор, % ВВП						
Рахунок поточних операцій		-0,6	-0,2	+0,4 в.п.	-0,9	-0,7 в.п.
Обсяг експорту товарів та послуг		59,3	55,9	-3,4 в.п.	57,2	+1,3 в.п.

Показник	Період		Відхилення		Відхилення	
	05/2015	09/2015	(09/2015 до 05/2015)	09/2015	(12/2015 до 09/2015)	
Обсяг імпорту товарів та послуг	-61,9	-56,4	+5,5 в.п.	-57,6	-1,2 в.п.	
Фінансовий рахунок	3,1	3,1	-	3,2	+0,1 в.п.	
Прямі іноземні інвестиції	2,8	3,1	+0,3 в.п.	3,7	+0,6 в.п.	
Валові міжнародні резерви НБУ (на кінець періоду)	17,5	18,9	+1,4 в.п.	19,6	+0,7 в.п.	
Зовнішній сектор, %, річна зміна (номінальний)						
Обсяг експорту товарів та послуг	5,1	5,5	+0,4 в.п.	7,1	+1,6 в.п.	
Обсяг імпорту товарів та послуг	4,2	3,8	-0,4 в.п.	4,6	+0,8 в.п.	
Обмінний курс, грн/дол. США						
Середній	25,00	25,10	+0,4%	25,50	+1,6%	
Кінець періоду	24,70	25,60	+3,6%	26,06	+1,8%	
Державні фінанси, млрд грн						
Доходи зведеного бюджету	614,3	667,9	+8,7%	662,0	-0,9%	
Видатки зведеного бюджету	685,6	724,3	+5,6%	738,0	+1,9%	
Сальдо зведеного бюджету	-71,3	-56,5	-14,8 млрд грн	-76,0	+19,5 млрд грн	
Сальдо сектору державного управління (включаючи Пенсійний фонд України)	-93,8	-74,1	-19,6 млрд грн	-83,8	+9,7 млрд грн	
Сальдо НАК «Нафтогаз» України (за методологією МВФ)	-9,6	-8,9	-0,7 млрд грн	-8,0	-0,9 млрд грн	
Державний борг (прямий та гарантований)	1 827,8	1 597,9	-12,6%	1 759,6	+10,1%	
Державні фінанси, % ВВП						
Доходи зведеного бюджету	27,7	29,6	+1,9 в.п.	29,6	-	
Видатки зведеного бюджету	30,9	32,1	+1,2 в.п.	33,0	+0,9 в.п.	
Сальдо зведеного бюджету	-3,2	-2,5	-0,7 в.п.	-3,4	+0,9 в.п.	
Сальдо сектору державного управління (включаючи Пенсійний фонд України)	-4,2	-3,3	-0,9 в.п.	-3,7	+0,4 в.п.	
Сальдо НАК «Нафтогаз» України (за методологією МВФ)	-0,4	-0,4	-	-0,4	-	
Державний борг (прямий та гарантований)	82,3	70,8	-11,5 в.п.	78,7	+7,9 в.п.	
Соціальні показники						
Рівень безробіття (за методологією МОП), у % до економічно активного населення віком 15–70 років	9,8	10,4	+0,6 в.п.	9,9	-0,6 в.п.	
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн	4 149	4 699	+13,3%	4 790	+1,9%	

Відхилення прогнозів на 2015-2017 роки (станом на грудень 2015 року)

Показник	Період	прогноз на 2015 рік	прогноз на 2016 рік	прогноз на 2017 рік	відхилення (2016 від 2015)	відхилення (2017 від 2016)
Національні рахунки, млрд грн						
Номінальний ВВП		1 943,9	2 235,1	2 485,5	+15%	+11,2%
Споживання		1 691,4	1 927,8	2 187,2	+14%	+13,5%
Валове нагромадження		267,5	311,5	382,4	+16,5%	+22,8%
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг		-21,6	-19,2	-18,7	+2,3 млрд грн	+0,5 млрд грн
Національні рахунки, індекс, (% річна зміна)						
Реальний ВВП		-10,3	1	3,5	+11,3 в.п.	+2,5 в.п.
Споживання		-16,3	0,1	3	+16,4 в.п.	+2,9 в.п.
Валове нагромадження основного капіталу		-16,9	2,5	5	+19,4 в.п.	+2,5 в.п.
Експорт товарів та послуг		-20,7	4,9	5,7	+25,6 в.п.	+0,8 в.п.
Імпорт товарів та послуг		-26,9	3,9	4,2	+30,8 в.п.	+0,3 в.п.
Випуск окремих секторів економіки, %, річна зміна						
Сільське господарство		-4	2	4,6	+6 в.п.	+2,6 в.п.
Промислове виробництво		-14,5	2,4	4	+16,9 в.п.	+1,7 в.п.
Інфляція, індекс (%)						
Індекс споживчих цін (середній за рік)		148,6	116,5	109,8	-32,1 в.п.	-6,7 в.п.
грудень до грудня попереднього року		145	113,1	108	-31,9 в.п.	-5,1 в.п.
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)		136,6	112,5	110,6	-24,1 в.п.	-1,9 в.п.
грудень до грудня попереднього року		129,8	113,5	109,3	-16,3 в.п.	-4,2 в.п.
Зовнішній сектор, млрд дол. США						
Рахунок поточних операцій		-0,9	-0,8	-0,2	-0,1 млрд дол. США	-0,6 млрд дол. США
Обсяг експорту товарів та послуг		46,8	50,1	52,4	+7,1%	+4,7%
Обсяг імпорту товарів та послуг		-48,3	-50,5	-52	+4,6%	+3%
Фінансовий рахунок		0,6	2,4	2,5	+ 4 рази	+4,2%
Прямі іноземні інвестиції		0,8	3,2	3,4	+2,4 млрд дол. США	+0,2 млрд дол. США
Валові міжнародні резерви НБУ (на кінець періоду)		12	17,2	17	+43,3%	-1,2%
Зовнішній сектор, % ВВП						
Рахунок поточних операцій		-1,0	-0,9	-0,2	+0,1 в.п.	+0,7 в.п.
Обсяг експорту товарів та послуг		54,2	57,2	55,4	+3 в.п.	-1,8 в.п.

Показник	Період	прогноз на 2015 рік	прогноз на 2016 рік	прогноз на 2017 рік	відхилення (2016 від 2015)	відхилення (2017 від 2016)
Обсяг імпорту товарів та послуг		-55,9	-57,6	-54,9	-1,7 в.п.	+2,7 в.п.
Фінансовий рахунок		0,8	3,2	3	+2,4 в.п.	-0,2 в.п.
Прямі іноземні інвестиції		0,9	3,7	3,6	+2,7 в.п.	-
Валові міжнародні резерви НБУ (на кінець періоду)		13,9	19,6	18	+5,7 в.п.	-1,7 в.п.
Зовнішній сектор, %, річна зміна (номінальний)						
Обсяг експорту товарів та послуг		-28,1	7,1	7,5	+35,2 в.п.	+0,4 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг		-30,9	4,6	6	+35,5 в.п.	+1,4 в.п.
Обмінний курс, грн/дол. США						
Середній		22,50	25,50	26,25	+13,3%	+2,9%
Кінець періоду		24,00	26,06	27,00	+8,6%	+3,6%
Державні фінанси, млрд грн						
Доходи зведеного бюджету		606,0	662	731,7	+9,2%	10,5%
Видатки зведеного бюджету		645,4	738	790	+14,3%	7,1%
Сальдо зведеного бюджету		-39,4	-76	-58,6	+36,6 млрд грн	-17,4 млрд грн
сальдо сектору державного управління (включаючи Пенсійний фонд України)		-67,2	-83,8	-68,7	+16,6 млрд грн	-15,1 млрд грн
Сальдо НАК «Нафтогаз» України (за методологією МВФ)		-61,9	-8	-4,8	-53,9 млрд грн	-3,3 млрд грн
Державний борг (прямий та гарантований)		1 658,8	1 759,6	1 923,8	+6,1%	9,3%
Державні фінанси, % ВВП						
Доходи зведеного бюджету		31,2	29,6	32,7	-1,6 в.п.	+3,1 в.п.
Видатки зведеного бюджету		33,2	33	35,3	-0,2 в.п.	+2,3 в.п.
Сальдо зведеного бюджету		-2,0	-3,4	-2,6	+1,4 в.п.	-0,8 в.п.
Сальдо сектору державного управління (включаючи Пенсійний фонд України)		-3,5	-3,7	-3,1	+0,3 в.п.	-0,7 в.п.
Сальдо НАК «Нафтогаз» України (за методологією МВФ)		-3,2	-0,4	-0,2	-2,8 в.п.	-0,1 в.п.
Державний борг (прямий та гарантований)		85,3	78,7	86,1	-6,6 в.п.	+7,3 в.п.
Соціальні показники						
Рівень безробіття (за методологією МОП), у % до економічно активного населення віком 15-70 років		10	9,9	9,4	-0,2 в.п.	-0,5 в.п.
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн		4 117,5	4 790,0	5 575	+16,3%	+16,4%

Методологічні пояснення до таблиць 3, 7, 8, 9 та 10

Агреговані номінальні величини та індекси розраховані як медіана відповідних показників, наданих усіма прогнозуючими організаціями-учасниками (експертами) опитування.

Узагальнені значення величин, що прогноуються як відсоток від ВВП (зокрема, показники зовнішнього сектору та бюджету), розраховані як відношення медіани номінального значення показника до відповідного значення ВВП розрахованого, також, по медіані. Показники, що прогноуються у доларах США, розраховані як відсоток від ВВП з використанням медіани обмінного курсу.

Консенсусне значення дефіциту/профіциту бюджету розраховані як різниця між медіаною показників доходів та видатків.

При підготовці випуску організаціями-учасниками (експертами) опитування були надані такі матеріали:

- ✓ припущення прогнозу щодо економічної політики, яка проводитиметься у 2015–2017 роках, та деякі кількісні екзогенні параметри розвитку (наведені у табл. 3);
- ✓ прогноз основних макроекономічних показників на 2015–2017 роки;
- ✓ додаткові текстові пояснення окремих організацій щодо припущень прогнозу;
- ✓ експертна оцінка ризиків на 2015–2017 роки (наведені у табл. 4, 5 та 6).